National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa,Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
1977

B103/M/20/c

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

25 1952

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 38 (2385) XXVI aastakäik — Neljapäeval, 19. mail 1977 — Thursday, May 19, 1977 — Üksiknumbri hind 35 centi

Tartu College annab $2000 stipendiumideks

Käesoleva aasta ülejääk 6571 dollarit

Tartu College'i korralisel peakoosolekul, mis toimus 11. mail Tartu College'i ruumides, kinnitati 1976. aasta rahaline aruanne ja valiti nõukogu ja juhatus, mis jäid peaaegu täies ulatuses endiseks. Rahalisest aruandest selgus, et Tartu College'i ülejääk oli 6.571 dollarit, millest 2000 dollarit määrati stipendiumide andmiseks andekatele eesti noortele.

Rahalisest aruandest selgus, et Tartu College'i tulud 1976. aastal olid 595.386 dollarit ja kulud 588.815 dollarit, ülejääk seega 6.571 dollarit.

Tulude osas on saadud kõige suurem sissetulek tubade väljaüürimisest, mis on andnud 568.898 dollarit,

kuna väljaminekute osas moodustavad suuremad kulupostid esimese hüpoteegi protsendid — 226.531 dollarit ja kinnisvaramaksud — 97.069 dollarit.

Tartu College'i juhatuse esimeheks valiti tagasi arh. E. Tampõld, abiesimeesteks dr. P. Pint ja Laine Pant, sekretäriks A. Kerson ja laekuriks A. Lilleorg.

Tartu College'i nõukogu pidas oma koosoleku 30. märtsil ning nagu selgub sellel koosolekul esitatud aruannetest, peeti Tartu Instituudi korraldusel möödunud aasta jooksul 11 loengut.

Arhiivile on eraldatud keldrikorrusel ruum, kuhu on kogunenud juba 50—60 kasti arhiivimaterjale.

Ühtlasi selgus dr. E. Aruja aruandest, et 500 dollari suurune auhind eesti ajalisel teemal kirjutatud töö eest jäi välja andmata osavõtjate vähesuse tõttu. Auhind jääb püsima järgmiseks aastaks. Akadeemilise Kodu aruande kandis ette esimees T. Heinar ning sellest selgus, et AK on pidanud 8 töökoosolekut, 4 tutvumisõhtut, 2 noorteõhtut, 1. mai vastuvõtu peo ja aidanud kaasa Tartu ülikooli aastapäeva aktuse korraldamisele.

T. E. R. R. „Kungla" tantsijad, kes esinesid möödunud nädalal toimunud maiballil. Esireas vasakult Susan Suit, Susan Valvur, Linda Niitenberg, Kati Lindre, Maret Kapp, Katrin Kütti, Elda Käärman, Rita Valter, teises reas Mati Metsis, Peter Annus, Peeter Einola, Tiit Vanaselja, Peter Niit, Arno Kiilaspea, Mark Teose ja Vello Ehvert. Foto: Vaba Eestlane

„Teie võite reaalseks muuta vanemate lootuse"

43 noort lõpetasid T.E.S. täienduskooli

Esmaspäeva õhtul täitis veekordselt T. E. S. Täienduskooli pere Eesti Maja suure saali, et piduliku aktusega saata ellu kuuenda klassi lõpetajaid. Suur saal oli täis lastevanemaid, külalisi ja kahe eesti kooli õpilasi, kellele viimaseks koolipäevaks olid ühised ruumid.

Aktus avati kooli lipu sissetoomisega, mis jäi aktuse ajaks õpilaste auvalve alaseks. Õpilaspere ja koosolijad laulsid koos lipulaulu. Lavale kogunenud õpilaspere laulis kaks laulu L. Aruvalla juhatusel ja L. Norheimi klaverisaatel. Sellejärgi Mia Tein luges lühikese palvuse, öeldes Taevaisale tänu kaitsmise ja hoidmise eest selle aasta jooksul, mil lapsed on kasvanud pikemaks ja saanud targemaks.

Oma avasõnas koolikomitee esimees H. Lupp tõi esile möödunud õppeaasta töö- ja tulemusrikkust ning ütles, et noored on eriti kiituse väärilised kuna see on kooli 25. juubelilend, kus on 43 lõpetajat.

See on olnud väga tugeva ja ühtlaste tasemega. Ta avaldas lootust, et noored jatkaksid oma tööd T. E. Keskkoolis. Nüüd võib tekkida keskkooli mineku vastu suurem huvi, kuna läbirääkimised on käimas võimaluse saamiseks, mis annab keskkooli lõpetajaile ülikooli pääsemiseks vajalikke punkte.

Ta nimetas ka, et täna on kooli erakordne sündmus, kuna A. Kask on andnud terve rea hõbedollareid, mis tulevad õhtul väljajagamisele õpilasile, kes on oma klassis silmapaistvad eesti keele kasutamisel.

Kuna koolil on traditsiooniks nende õpetajate tööd märkida, kes on töötanud 10 aastat või rohkem, siis tänavu selle aja täissel ära maksta, müüdu oleme

Toronto eesti täienduskoolis anti 18-le õpilasele hõberahad selle eest, et nad klassides alati eesti keelt kasutasid. Pildil koolijuhataja H. Ründva andmas üle „aurahasid". Hõberahad annetas õpilastele kinkimiseks Aleksander Kask eesti noorte õpingute hindamiseks. Foto: J. Kreilis

saanud õpetajale Lydia Aruvald'ile kingiti sümboolseks tänutäheks koolikomitee poolt lauablokk.

Koolijuhataja H. Ründva oma kõnes vestles lastele loo kaunist Tartu linnast ja vanast mehest, kes õpetas noori, aga keda noored tõsiselt ei võtnud.

Vaadeldes kooliaastat, ütles ta, et oleme sel ajal tublisti töötanud, aga ärge seda suve jooksul unustage, küsige vanemailt lisa.

Suurem osa õpilastest on teinud oma kursuse väga hästi, ainult mõnel on jäänud võlga, mis tuleb suvetööna kustutada ja sügisekm, siis tänavu selle aja täissel ära maksta, müüdu oleme kõik kurvad, nii vanemad kui ka õpetajad.

Ta ütles, et õpilaste hulgas on püüdlikke emakeele rääkijaid kellele kingitakse hõbedollar. Õpilased Heiki Sillaste, Rita Lees, Lisa Kald, Tarmo Soots, Linda Norheim, Erik Halling, Andres Loorits, Mari-Ann Kängsepp, Mark Holmberg, Maimu Nõmmik, Paul Pede, Kristina Sermat, Eve Teder, Monica Pint, Derek Pallandi, Tiina Pärnsalu, Hillar Heine ja Carl Haamer said autasuks emakeele püüdliku rääkimise eest parimaina oma klassides hõberaha.

Pöördudes lõpetajate poole ta ütles, et päev mida nad on kuus aastat oodanud on täna käes.

Igal rahval on selliseid asju, mis kuuluvad selle rahvale ja nad on õnnelikud, kui saavad seda omapära hoida ja viljeleda.

Õpetajad on õnnelikud, et lapsed on seda kuus aastat õppinud. Meil on keskkool, tulge sügisel eesti keskkooli tagasi, kui selle kord lõpetate, siis see on suur kink eesti rahvale.

Järgnes lõputunnistuste andmine, kus igale lõpetajale oli koolikomitee poolt antud eestikeelne raamat, igale kiitusega lõpetajale aga E. Abistamiskomitee poolt veel teine raamat. Kooli lõpetasid Helen Auväärt, Vivian Birk (kiitusega), Karin Eistrat, Carl Haamer (kiit.), Linda Halling (kiit.), Hillar Heine (kiit.), Vivian Holmberg, Tuula Hopp, Peter Ilves, Piret Jõgeda, Mikk Jõgi (kiit.), Hindrek Kanne, Michail Krabi,

(Järg lk. 4)

Toronto eesti täienduskooli kolm parimat lõpetajat kooli 25. juubeliaasta lennus. Pildil vasakult Carl Haamer, Hillar Heine ja Vivian Birk. Foto: J. Kreilis

Rahvatantsijate esinemisreis Euroopasse

Kuuajaline ringsõit lõpeb esinemisega Nizzas

Mõned aastad tagasi teostus Toronto Eesti Rahvatantsu Rühma „Kungla" esinemisreis Euroopasse, mis hästi õnnestus ja viis mitmesse eestlaste keskusse eesti rahvatantsukunsti, mida „Kungla" liikmed on aastaid viljelenud. Nüüd on ees uus Euroopa-reis ja praegu toimuvad tihedalt harjutused, et oma kava võimalikult küpseks viimistleda. Kuna organisatsiooni välissekretär Agu Metsala on olnud ühenduses mitme maaga esinemiskohtade leidmisel ja ringsõidu kava koostamisel, siis annabki ta seletusi eelseisva kava koostamisest ja sõidumuredest seoses pika reisiga, mille toetamiseks on noored pöördunud eesti organisatsioonide poole, kuna reis on vägagi kulukas ja noortele majanduslikult raske.

A. Metsala mainib, et kava on suures osas kindlaks kujunenud, mõnest kohast on veel vastused tulemata. Sõit Euroopasse toimub individuaalselt, aga reedel 17. juunil peavad kõik Stokholmis harjutuseks koos olema, sest 18. juunil on esimene esinemine Stokholmis. Mõni päev hiljem, 22. juunil on esinemine Metsakodus.

Metsakodus on ka nädalapikkune rahvatantsulaager, kus „Kungla" rahvatantsijad õpetavad eesti tantsijaile Rootsis vähemtuntud rahvatantse.

Seda võib juba teatud osas võtta kui esimest kontakti järgmisteks Ülemaailmseiks Eesti Päevadeks ettevalmistamisel.

Göteborgis on esinemine veel lahtine kuna pole kindlat vastust saadud, kuigi on sealse organisatsiooni poole pööratud. Sealt aga läheb sõit kahe üüritud Volkswagen bussiga lõunasse. Kuna tantsijad koos juhataja Toomas Metsala ja pillimehe Allan Liikiga on kokku 18, siis kaks 9-istmelist VW-bussi on täiesti sobivad. Nad loodavad saada ka eesti lipu, et selle tagaaknale paigutamisega näidata sõitjate kuuluvust. Reisijuhi kohustused on Tiit Vanaseljal.

Kuigi sõidetakse läbi Taani, pole seal esinemisi ettenähtud. Saksamaal on aga mitu esinemist. Üks Schönaus Eesti sõjainvaliidide kodus ja teine Münsteris.

Kolmas on saksa publikule Kölnis, kus see on paigutatud ühe turismibüroo programmi.

Viimane esinemine, mis praegu juba kindel, on osavõtt prantsuse rahvakunsti pidustusel Nizzas juuli keskpaigu enne ringsõidu lõppu. Samal ajal toimuvad seal ka rahvusvahelised kultuuripäevad ja konverents. Kavas on viia kink Nizza linnapeale, milleks on eesti õllekapp. Sellesse on sisse põletatud pühendus ja sellega avaldavad „Kungla" tantsijad linnapeale tänu vastuvõtu eest. Kuna õllekapp on juba kasutamisel tantsupõimikus, siis kava vaadates saab linnapea teadlikuks selle kasutamisvõimalusest.

Nüüd on saadud kutse ka Cannes'isse rahvusvahelisele pidustusele esinemiseks, kuid seni pole veel selgunud kas seda saab sõiduplaaniga kohandada.

Kokku kestab ringsõit 16. juunist 16. juulini. Siis jäävad mõned edasi Euroopaga tutvuma, teised kel töökoht, tulevad Kanadasse tagasi.

Nagu A. Metsala ütleb, on kavas kolm eripõimikut, millised on koostanud Toomas Metsala, kelle oskused sel alal on olnud kõrgelt hinnatud. Tantsujuhtideks

(Järg lk. 4)

KGB avastas salatrükikoja Narva Jaanilinnas

STOKHOLM (EPL) — Narva jõe Venemaa-poolsel kaldal asuvas Jaanilinnas, vene nimega Ivangorodis, mis nüüd administratiivselt kuulub Leningradi oblasti ja on lahutatud Eestist, paljastas KGB salajase trükikoja, kus baptistid trükkisid usulist kirjavara.

KGB ja miilits tungisid 21. märtsil hoonesse, kus trükikoda peitus ja vahistasid trükikojas töötavad baptistide põrandaaluse kirjastuse Kristjanini kaastöölised. Need olid Ovan Löven ja õed Ludmilla ja Larissa Zaitsevid.

Kõik kolm toimetati Kingissepa (omaaegne Jamburg) vanglasse. Maja eestlasest omanik David Koop jäeti esialgul koduaresti, kuid ka tema viidi hiljem ära.

KGB pead jahti salajastele trükikodadele kogu N. Liidu ulatuses.

Sageli on tegemist kristlike salatrükikodadega, kuna ametivõimud legaalselt ei anna võimalusi trükiste vajadust rahuldada. Nii avastati 1974 Lätis Ligatnes trükikoda, kus konfiskeeriti 15.000 juba valmis trükitud piiblit.

Trükikojas töötanud 5 naist ja 2 meest said karistada kuni neljaaastase vangistusega. 1975 aga teatati, et naised on amnesteeritud ja vabastatud Rahvusvahelise Naiste Aasta puhul. Mehed aga istuvad edasi.

Nõudmine piibli, Uue Testamendi jt. vaimulike raamatute järele on N. Liidu usklikkonnas suur ja ametlikult registreerimata baptism — usklikud, kes legaalsusega ei taha sattuda täielikku sõltuvusse ateistlikust riigivõimust —

on korduvalt riskeerinud katsetega trükkida pühakirja oma käel.

See on aga N. Liidus raske kuritegu.

Lätis paljastatud Ligatne-trükikoda jõudis tegutseda kolm aastat enne kui KGB selle jälile sattus. Nii jõuti trükkida tuhandeid piibleid ja muud usulist kirjandust. Kui kaua jõudis tegutseda salatrükikoda Narva jõe ääres, ei ole teada. Sealt olevat leitud 3,5 tonni trükipaberit.

Kuigi N. Liit on kirjutanud alla Helsingi deklaratsioonile, peavad selle maa kristlased piiblite ja muu usulise kirjanduse hankimisel riskeerima arreteerimistega ja pikaaegsete vangla- ja sunnitöölaagri-karistustega.

Kuna esmaspäev, 23. mai on Kanadas üldine püha (Victoria Day), siis ilmub tuleval nädalal üks „Vaba Eestlase" number, mis kannab neljapäeva, 26. mai kuupäeva.

„Vaba Eestlase" toimetus ja talitus

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $28.—, poolaastas $14.50 ja veerandaastas $8.—, kiripostiga aastas $46.—, poolaastas $23.50 ja veerandaastas $12.50

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $30.—, poolaastas $15.50 ja veerandaastas $8.50. Kiripostiga USA-s: aastas $51.—, poolaastas $26.— ja veerandaastas $14.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $60.—, poolaastas $30.50 ja veerandaastas $15.50

Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Põhimõtted ja nende rakendamine

Möningate tunnusmärkide järele otsustades olid isegi Ühendriikide president Carter ja tema välispoliitilised nõuandjad üllatatud kui nad kogesid, millist mõju avaldas N. Liidu juhtivatele ringkondadele ja Kremli tippmeestele Carteri inimõiguste rakendamise nõudmise poliitika. Kahtlemata oli Carter teadlik, et inimõiguste küsimus on N. Liidule Achillese kannaks, kuid ta ei aimanud, et see probleem võib N. Liidu parteimehi nii sügavalt ja raskelt häirida ja tasakaalust välja lüüa. See omakorda ainult kinnitab, et inimõiguste vägistamise küsimused N. Liidus on palju valutavamaks haavaks kui see esialgu pealiskaudsel vaatlusel läänemaailma vaatlejatele paistab.

Venelaste äge reaktsioon Carteri inimõiguste poliitikale ja dissidentide toetamisele, mis kulmineerus välisminister Vance Moskva külaskäigu ajal, on sundinud ka Carterit võtma tagasihoidlikumaid toone. Tõenäoliselt mõjus selleks kaasa ka Carteri äsjane kohtumine Lääne-Saksamaa kantsler Schmidtiga, kes, kardab, et Washingtoni range inimõiguste poliitika rikub Lääne-Saksamaa vahekordi kommunistlikkude riikidega ning selle tagajärjel võivad tekkida uued komplikatsioonid Lääne-Berliini ümber.

Nii ongi tekkinud olukord, kus Washington ei ole inimõiguste rakendamise küsimuses loobunud oma printsiipidest kuid ta väldib deklaratiivseid seisukohti üksikute N. Liidu dissidentide toetamiseks. Samal ajal on Ühendriikide administratsiooni välispoliitika kujundajate kõrgemates tippudes kaalumisel ja arutamisel inimõiguste poliitika täielik revideerimine ja sellele uute aluste väljakujundamine.

See tagasihoidlikkus on tiivustanud N. Liitu uute surveabinõude tarvitusele võtmiseks oma dissidentide vastu. Kui president Carteri isiklik toetus N. Liidu dissidentide juhtidele Andrei Sahharovile, Vladimir Slepak'ile ja teistele andis lootusi olukordade parandamiseks N. Liidus, siis nüüd on need lootused hakanud haihtuma, kuna N. Liidu valitsus ja kommunistlik partei on tugevdanud oma raudset haaret dissidentide vastu ning Washingtonist ei tule enam loodetud toetust. Moskvas tegutsenud neljateistkümne liikmeline dissidentide komitee, kes taotles inimõiguste rakendamist Helsingi kokkulepete alusel, on laiali aetud ning selle liikmetest on ainult neli aktiivselt tegutsema jäänud. Grupi viis liiget Kiievis ja kolm liiget Tbilisis on arreteeritud.

See Moskva aktiivsus dissidentide likvideerimiseks laseb oletada, et poliitbüroo on teinud otsuse selle võõrkeha väljajuurimiseks enne Belgradi konverentsi, kuna dissidendid oma deklaratsiooniga ja hädahüüetega võivad venelastele Belgradis väga tüli kaks kujuneda. Moskva range poliitika rezhiimivastase liikumise likvideerimiseks on mõeldud teatud määral eeskuju andmiseks ka Poolale, Ida-Saksamaale, Tshehhoslovakkiale ja Rumeeniale, kus inimõiguste rakendamise liikumine on võtnud palju suuremad mõõtmed kui N. Liidus.

Sellest on kahju kui president Carteri suure kaarega alustatud inimõiguste rakendamise poliitika hakkab nii sise- kui välispoliitilise surve tõttu kokku sulama. Carteri kõned ja avalik toetus N. Liidu dissidentidele kinnitasid, et sellel poliitikal on silmapaistvad tulemused, mis lõid N. Liidu juhtkonna tasakaalust välja ning surusid ta nurka. Kui nüüd Ühendriikides inimõiguste poliitikat modifitseerides hakatakse rääkima, et ameeriklastel on vaatamata tagasitõmbamisele inimõiguste suhtes oma kindlad põhimõtted, siis kerkib paratamatult küsimus — mis kasu on neist põhimõtetest kui neid ei rakendata?

K. A.

Göteborgis, Rootsis, korraldati eesti eksllibriste ja rahvakunsti näitus. Pildil näituse tegelasi. Seisavad vasakult: Linda Palm, Elmire Kägi, Rõhhska tarbekunstimuuseumi juhataja Jan Brunius, ja Elvine Väärtnõu. Voki kõrval vasakul etnoloog Marianne Eriksson, voki taga istub Juliana Suu ja paremal näituse intendent Karin Aasma.

Inimõigused Belgradi konverentsil tulipunktis

Viimaste informatsioonide järgi algab Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi järelkonverents 15. juunil Belgradis. See sisaldab kolm järku ja kestab tõenäoliselt 3—4 kuud.

Nii nagu algupärasest Helsingi konverentsist 1973—75, võtab ka Belgradi konverentsist osa 33 Euroopa riiki ning USA ja Kanada. Praegu koostatakse konverentsi üksikasjalikku kava.

Esialgsete andmete järgi toimub järelkonverentsi alguses üldiskussioon, mis kestab umbes poolteist kuni kaks nädalat.

See esimene faas on lahtine ka publikule ning massimeediate esindajatele.

Selle sammuga tahetakse näidata, et süüdistused saladiplomaatiast julgeolekukonverentsi ümber on aluseta. Kuivõrd see õnnestub, on muidugi iseasi.

Oodatakse, et selle faasi jooksul kõik osavõtvad riigid esitavad omapoolse hinnangu sellest, kuidas nende arvates Helsingi deklaratsiooni on rakendatud. Need sõnavõtud loovad üldraamid ja õhkkonna tervele järelkonverentsile kui ka järgnevatele mõttevahetustele.

Kuid juba ette on selge, et Helsingi deklaratsiooni „kolmas korv" — inimõigused — on tulipunktis ja tekitab ägedaid mõttevahetusi.

Peale osavõtvate riikide esitavad selles faasis oma arvamised ka UNO organid Unesco ning Euroopa majanduskomisjon.

Belgradi konverentsi teises faasis eri riikide delegatsioonid jagunevad kolme peakomiteesse, mis vastavalt „korvidele" käsitlevad riikide vahelisi suhteid ja julgeolekuküsimusi, majanduslikku koostööd ja inimõigusi.

Nendes kolmes komitees vaadeldakse üksikasjalikult, kuidas Helsingi lõppdokumendi määrusi on rakendatud või jäetud rakendamata eri maadel. Samaaegselt võidakse aga ka teha uusi ettepanekuid, kuidas nende määruste rakendamist võiks kiirendada või muuta tõhusamaks.

Need peakomiteed ei tegele aga üldse järelkonverentsi võimaliku lõpprapordiga. Kuí vaja, siis kõige rohkem koostavad nad oma vaherapordid konverentsi enda sisemise töö tarvis.

Teises faasis toimub töö komiteedes suletud uste taga, et takistada propagandavajaduste ja propagandategemise mõju komiteede tööle.

Peale nimetatud kolme komitee asub selles faasis ka eri komitee või töögrupp arutama, kas ja kuidas on vaja jätkata julgeoleku- ja koostöökonverentsi tegevust tulevikus. Teiseks erikomiteeks on veel komitee Vahemere probleemide jaoks.

Saadud kogemuste alusel võib aga oodata, et komiteede töö kestab mitu kuud.

Pärast komiteede töö lõppu tulevad 35 maa delegatsioonid uuesti täisistungiks kokku. See toimub aga esialgsete kavade järgi suletuuste taga, kuna kavatsetakse koostada mingisugune lõppteadaanne.

Esialgu on aga ebaselge isegi see, mis iseloomuga see teadaanne oleks: kas ta oleks teadaanne, dokument või midagi vahepealset. On räägitud aga ka isegi võimalikust Belgradi deklaratsioonist.

Põhimõtteks peetakse aga igal juhul seda, et Helsingi deklaratsiooni ei puudutata ega muudeta. Küll võib teda aga täiendada.

Samuti peetakse rahvusvahelistes poliitilistes ringkondades võimalikuks, et suletud istungil toimub „korvide" vaheline kauplemine, mis muidugi toimuks ida ja lääne vahel ning puudutaks eelkõige ja igal juhul inimõigusi käsitlevat „kolmandat korvi".

Belgradis peetakse võimalikuks, et lõpuks korraldatakse veel avalik lõppistung. Kuid selle eelduseks on ilmselt, et suletud istungitel peetavatel läbirääkimistel saavutatakse vähemalt teatud määral edu. Lõppistung toimuks tõenäoliselt välisministrite abide tasemel.

Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsiga on algusest peale olnud tihedalt seotud ka Parlamentide Vahelise Liidu (IPU) Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsid.

See, et 33 Euroopa riigi ning USA ja Kanada valitsused üldse nõustusid tulema kaasa Moskva poolt ettepandud julgeolekukonverentsile, oli tõenäoliselt eelkõige tingitud sellest, et nende valitsuste hinnangul üldine arvamine — või vähemalt selle enamus — nendel maadel pooldas julgeolekukonverentsi mõtet. Ja see üldine arvamine kajastub ühes tähtsas osas ka parlamentides.

Neid parlamentide vahelise liidu Euroopa julgeolekukonverentse on seni olnud kaks: 1973 alguses Helsingis ja 1976 alguses Belgradis. Kolmas on nüüd kavatsusel tuleva aasta alguses Viinis.

IPU 14 riigi nn. töögrupp tegi hiljuti oma koosolekul Genfis vastava ettepaneku IPU nõukogule. Viinis arutataks 1975 lõppdeklaratsiooni rakendamist, kusjuures erilist tähelepanu pühendataks sõjalise pinge lõdvendamisele ning Vahemere ala probleemidele.

EPL

Kommentaarid

Kanada valitsus, ölikompaniid ja Ühendriikide võimud on häiritud äsja Kanadas avaldatud rapordist, mille koostas kohtunik Thomas Berger gaasijuhtmete rajamise kohta Kanada ja Ühendriikide põhjaplirkondadest lõunasse. Eksperdid arvavad isegi, et kui Kanada valitsus teeb gaasijuhtme suuna kohta otsuse, siis on see üks tähtsamaid valitsuse otsuseid pärast Teist maailmasõda, kuna see haarab tohutu ulatusega keskkondlikke, sotsiaalseid ja majanduslikke probleeme.

Öli- ja gaasikompaniide eksperdid on arvamisel, et gaasijuhtmed võib alla lõunasse tõmmata kolmes erisuunas. El Paso projekti kohaselt kulgeks gaasijuhe risti üle Alaska Vaikse ookeani äärde Valdezi sadamalinna, kust see vedelas olekus laevadel lõunasse transporteeritakse. Teine ja kolmas projekt näeks ette gaasijuhtmete ehitamist üle Kanada territooriumi. Alcani projekti kohaselt kulgeks gaasijuhe piki Alaska maanteed üle Yukoni Briti Kolumbiasse ja sealt lõunasse ning kolmanda projekti alusel tuleks gaasijuhe ehitamisele läbi põhja Alaska ja Yukoni Mackenzie jõe orgu ning piki orgu kuni Albertasse.

Kohtunik Berger, kes on tuntud oma sotsialistlike maailmavaadete tõttu, oli täielikult vastu Mackenzie orgu gaasijuhtmele, väites, et see häirib keskkonda ning mõjutab tunduvalt selles piirkonnas elavate indiaanlaste elu ja elustiili, hävitades ka nende kultuuri. Bergeri arvates peaks Kanada valitsus ootama kümme aastat enne kui ta hakkab gaasijuhet Mackenzie orgu rajama, kuna see ajavahemik võimaldaks indiaanlastega vaielusaluste maade küsimused lahendada ning indiaanlastele ja eskimodele nende õigused taastada.

Bergeri raport on lõhestanud Kanada arvamised gaasijuhtmestikkude suhtes kaheks: paljud ajalehed, poliitikud ja liberaalsed ringkonnad toetavad Bergeri seisukohti, kuid samal ajal mõjuvõimsed ringkonnad vaidlevad nendele vastu, mainides põhjendatult, et kui Kanada vajab hädapärast gaasi ja seetõttu jäävad tööstused seisma ja kooli- ning elumajad kütmata, siis ei saa meie endile sellist luksust lubada, et indiaanlaste käsutuses on suured jahimaad ja kalastamisveed, kus nad segamatult võivad elada ja oma iidset elustiili nautida. Või nagu tabavalt ütles konservatiivide parteist liberaalide parteisse üle jooksnud portfellita minister Jack Horner: „Kui Ida-Kanada elanikud oleksid omal ajal hakanud kaitsma pühvlikarju — kus oleksid Alberta ja Saskatchewan tänapäeval?"

Kommunistlikud riigid on ühes meeles ja tegutsevad üldiste eeskirjade kohaselt kui neil on vaja kapitalistlikkudele riikidele varvaste peale astuda. See üksmeel kaob aga kohe kui nad üksteisele vastastikku tiilikaks muutuvad.

Seda näeme praegu Prahas käimasolevatel Euroopa meistrivõistlustel naisvõimlemises, kust Rumeenia naiskond protesteerides lahkus, kuna naiskonna esindajad leidsid, et nende staarile Nadja Comanec'ile tehti ülekohut ja kärbiti tema hindeid, mis võimaldas N. Liidu naisvõimlejatel domineerida.

Kommunistlikud riigid on juba ammu taibanud, et spordil ja sportlikel saavutustel on väga suur propagandaline tähtsus. Sporti propaganda eesmärgil on osavalt ära kasutanud N. Liit. kes on pannud kõik rattad käima, et saavutada olümpiamängudel kõige rohkem medaleid. Vene naisvõimleja Olga Korbut oli aastaid läänemaailma lemmikuks ja Moskva esindajate näod olid väga murelikud kui Olga Korbut Montreali olümpiamängudel oma kõrgelt troonilt maha tõugati ning tema asemele asus väike rumeenlanna Nadja Comaneci. Spordimaailm oli leidnud endale uue lemmiku ning kogu maailma ajakirjandus kubises Nadja piltidest ja Rumeenia kehalist kasvatust ülistavatest artiklitest. Vene staar Olga Korbut oli järsku unustatud.

(Järg. lk. 3)

Solzhenitsõni sõbra mälestused läänes

Läänes on ilmunud (ja ilmuvad peatselt ka rootsi keeles) nõukogude dissidendi, kirjaniku Leo Popelevi mälestused pealkirja all „Igavesti säilitada".

Kopelev oli noor ja idealistlik poliitiline komissar, kes marssis koos oma väeosaga Teise maailmasõja lõpus Poolasse ja Saksamaale. Kui ta protesteeris selle vastu, et vene sõdurid kohtlesid liiga toorelt elanikkonda, vangistati ta,

visati parteist välja ja mõisteti kümneks aastaks vangilaagrisse.

Ühes niisuguses laagris, kus vangid tegelesid teadusliku tööga, kohtas Kopelev Solzhenitsõnit, kes kujutas hiljem sõpra Gleb Rubini nime all romaanis „Esimene ring".

Hiljem tutvustas Kopelev Solzhenitsõni Moskva kirjandustegelastele, muuhulgas Aleksander Tvardovskile, kes avaldas ajakirjas Novõi Mir Solzhenitsõni teose „Päev Ivan Denisovitshi elus".

Pärast Stalini surma rehabiliteeriti Kopelev ja võeti tagasi partei liikmeks.

Sealt visati ta uuesti välja, enne kõike Solzhenitsõni toetamise eest. Teda on palju kiusatud, muuseas ka selle tõttu, et Kopelev avaldas oma mälestused läänes.

Kopelevi kallal teostati telefoniterrorit, ta aknad löödi sisse ja lõpuks suleti ta telefon, kuna ta olevat seda kuritarvitanud.

Hiljuti avaldas Kopelev koos kolme teise kirjanikuga avaliku kirja riigijuhtidele, kes on alla kirjutanud Helsingi kokkuleppele, ja milles palutakse abi riigivõimu poolt tagakiusatud Andrei Sahharovile.

Lugeja kirjutab:

Miks ostsin korteri „Eesti Kodusse"

1. Et elada eesti ühiskonnas;

2. Et toetada oma korteri ostuga tulevast vanadekodu projekti;

3. Majanduslikel kaalutlusil, kuna suhteliselt väiksem põrandapind tähendab väiksemat kütte-kulu ja kinnisvaramaksu;

4. Kõrvalruumide rohkus võimaldab meelelahutuslikku tegevust, eriti pensioniikka jõudes. Ujula, saun, raamatukogu, lugemislaud, ruumid perekondlikeks kokkutulekuiks. Ellu võib kutsuda veel bridzhi, male ja muusikaringid.

5. Võib asutada väiksema toidupoe-delikatess-äri ja korraldada ühispanga tehinguid;

6. Võib organiseerida ühissõite all-linna tööle ja õhtuti toimuvaile eesti üritustele;

7. On olemas head liiklusvõimalused, lähedus maanteele nr. 401 ja plaanitsetavale maanteele põhja suunas suvilate rajooni Morningside — Gravenhurst vahel;

8. Head lähedased jalutusvõimalused, park, org, Scarboro kaljune kallas ja Ontario järv;

9. Eemalolek õhkurikkuvaist tööstustest ja

10. Vabanemine maja ja ümbruse korrashoiust (muru niitmine ja lume rookimine).

TAGAPLAANIL OLIJA

TOETAGE MEIE VABADUSVÕITLUST
oma panusega
EKN-ule Kanadas!
958 Broadview Ave.,
Toronto 6, Ont.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

21. ja 22. mail on valvearstiks dr. Leesment, tel. 487-6834.

Eestlased rahvusvahelisel „Mosaiigil"

Reedel, 6. ja laupäeval 7. mail toimus lääne Torontos, Humberside Collegiate'is rahvusvaheline Mosaiik. Humberside 1400-pealine õpilaspere koosneb 34 erinevast rahvusest ja nende hulka kuuluvad ka noored viiest eesti perekonnast. Alul tekkis küsimus kas meie oma väikese rahvusgrupiga jõuame efektiivselt Eestit esindada, kuna oli vaja korraldada rahvuspärane näitus, lavaline ettekanne ja veel eestipärased toidud. Kuna kiilalisi oli oodata 8—10 tuhande ümber tegi just see viimane suurt muret. Hea tahtmise ja kaasabiga sai aga kõigist takistustest üle.

Naima Aer kaunistas eesti nurka kunstipäraste puutöödega ja demonstreeris puutaldrikutele ja kappadele mustri peale põletamist.

Tema tööd äratasid suurt huvi nii noorte kui ka vanemate külalistes hulgas. Lavalises ettekandes esinesid Helene Tiiduse võimlejad ja said suure aplausi osaliseks. Eestipäraseid toite valmistati vanemate, vanaisade-emade ja tädide abiga, nii et ka need ei puudunud rahvusvaheliselt toidulaualt. Eriti huvitavaks osutus laupäevahommikune paraad, mis koosnes noortest rahvarõivastes, antiik Fordi autodest, Royal Regiment of Canada orkestrist ja terastrummide orkestrist.

Ka meie eesti noored võtsid sellest osa ja kaunistasid paraadi oma rahvarõivastega eesti lipukesi lehvitades.

Kuna ilm oli nädalalõpul eriti meeldiv siis aitas ka see kaasa ja kõik üritused õnnestusid hästi.

Osa eestlasi, kes aitasid kaasa Torontos Humberside keskkooli „Mosaiigi" korraldamisel. Istuvad vasakult: Naima Aer ja Rebecca Roosmann. Seisavad: Selma Berendsen, Linda Gibisels, Maie Ilves ja Karin Ilves.

Kirjanike „koostöö" shokolaadvabrikuga

Aprilli alul kirjutati Tallinnas alla vastastikusele abistamislepingule Kirjanike Liidu ja kondiitritoodete vabriku „Kalev" (endine „Kave" shokolaadivabrik) vahel. Vabriku poolt oli üheks allakirjutajaks direktor Eda Maurer, kirjanike poolt P. Kuusberg, H. Pukk, E. Vetemaa, M. Talvest ja R. Prii.

Lepingus on rõhk pandud kirjandusüritustele, milles kirjanikud võivat vabrikurahvast abistada, „Kalev" lubab omakorda oma abi Kirjanike Liidus korraldatavaiks õhtuiks. Ka olevat kirjanikel võimalus tutuvuda magusavabriku igapäevaga — tööprotsessidega ja -probleemidega. Saadustega tutvumisest polnud aga juttu.

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

Kuid kadedad mehed Moskvast ei unustanud Nadja Comaneci suurt triumfi Montrealis. Ja tagajärjeks oli Nadja tiibade kärpimine Prahas, millele kaasa aitasid N. Liidu, Ida-Saksamaa ja Tshehhi kohtunikud.

AMI

Kui maapind Eestis hakkas vappuma...

Üksikasju Eestis möödunud oktoobris toimunud maavärisemisest

Mis pani ikestatud kodumaal maapinna kõikuma 25. oktoobril möödunud aastal, on küsimuseks ka kodumaa geoloogiaala eriteadlastel, kuna vanemagi põlvkonna inimestele ei meenu kaugematest aegadest mõni allmaatõuge Eesti territooriumil, väljaarvatud nõrku tõukeid Loode-Eestis enamikus möödunud sajandil.

Küsimust arutab ikestatud kodumaa populaarteaduslikus ajakirjas „Horisont" geoloog Einar Klaamann, kes märgib maavärina ajaliselt 25. oktoober 1976, kell 11 39'46". Selle tunnistajaks olevat tuhanded inimesed ligikaudu kolmandikul Eesti territooriumil.

Värina epitsentri kõige tõenäolisem asukoht oli Osmussaar või selle lähim ümbrus, kus värin oli tugevaim ja tajutavad olid isegi järeltõuked.

Maavärina tugevust hinnati Richteri skaala järgi 4,5...4,7 magnituudiga, mis Euroopas kasutatava 12-pallise skaala järgi vastab ligikaudu pallile epitsentris. Igal juhul oli see loodusnähe või tuumplahvatus Paldiskis, nagu mõnelpool arvatakse, läheb 25 oktoober 1976. a. maavärin Einar Klaamanni arvates erialasesse kirjandusse Eesti suurimana — Osmussaare maavärina nime all.

Kuidas üksikutel kohtadel maapinna kõikumine oli tuntav, kirjeldab Einar Klaamann oma uurimuses järgmiselt:

Osmussaare kagutipus pumbati parajasti kütust kaatrilt rannal seisvasse tsisterni. Äge tõuge, mis näis tulevat otse alt, rebis vintühendusest lahti laeva ja tsisterni ühendava vooliku. Klibusel rannal viibinud ehmusid kõvasti, sest kivid kippusid jalgade alt pagema.

Vappumist saatis vali kärgatusetaoline müra, mis pikkamisi kõuekõminana vaibus.

Saare keskel asuva kivihoone seina rebis allmaatõuge räästast maapinnani ulatuva prao. Värin oli niivõrd tugev, et saare kirderanna järsul pangal toimusid 1,5 km pikkusel lõigul lausväringud. Seejuures ei pudenenud mitte peen kiviprügi, vaid kuni 5-meetrise läbimõõduga lubjakivipangad. Siin-seal libises kallakatelt pindadelt murukamar, palistades halli paekalju. Hirm sundis inimesi hoonetest põgenema, sest need värisesid, nagisesid ja kõmisesid pikka aega.

Kümme minuti hiljem järgnes teine tõuge, pisut nõrgem kui esimene, kuid selgesti tuntav kõigile ka lageda taeva all, kus äsja toimunud erakordse nähtuse üle muljeid vahetati. Sedagi tõuget saatis kärgatus, vaid pisut kumedam eelmisest.

Tõenäoliselt leidis pool tundi pärast põhitõuget aset veel teinegi järeltõuge, sest inimesed tundsid 15 sekundi kestel hoone värisemist ning seadmete helisemist.

Seejärel maapind taltus, ent veel mitte lõplikult. 8. novembril kell 13. 17' raputas ta end veel kord, seekord aga nõrgemalt, pannes ainult klirisema aknaklaasid ja toidunõud. Ka nüüd kaasnes vappumisega kauget plahvatust meenutav kõma, mis nagu värinadki näis tulevat otse saare alt.

Vihterpalus lõid kaupluses riiulil klirisema pudelid. Korterites viibinud inimesed tundsid maja kõikumist, avanesid kapiuksed, vaasis värisesid lilled. Mitmed inimesed kaebasid hetkelist halba enesetunnet. Värinaid tajusid ka väljas töötanud inimesed: küla lähedal metsas varises pooleli üleslaotud puuriit. Vappumist saatis müra, mis algul meenutas tugevat kärgatust.

Nõval ja selle ümbruses värisesid hooned kõikjal. Värinad algasid vaiksetena, kuid kulmineerusid kiiresti ja vaibusid seejärel pikkamisi. Üldise ehmatuse tõttu kõiguvad määrangud tõugete kestuse kohta suuntes piirides (10 sekundist minutini). 28 meetri sügavuses puurkaevus muutus vesi sogaseks, nii et seda võis hakata kasutama alles kaks nädalt hiljem. Mõned kilomeetrid eemal metsas töötanud mehed kõnelesid veel lehes puude ägedast sahisemisest ja maapinna tuntavast võnkumisest, mille tulemusena rohi oli lausa lainetanud.

Väga tugev oli rappumine Nõval kellegi Richard Aarma väikeses silikaatvoodriga puumajas, mis seisab turbapinnasel. Maaaluse tõnke järel libises köögis olnud pesumasin ligemale meetri võrra. Kapis asunud sööginõud, samuti aknaklaasid klirisesid tugevasti. Kõrvaltoas nihkusid kapi riiuleil kõik portselanesemed riiuli põhjapoolsesse otsa, tõuge tuli sealpoolt), teisel riiulil langesid küljeli veiniklaasid. Samas ruumis purunes kolmaharuline laearmatuur. Tõukeid saatis vali plahvatusetaoline müra.

Kui mees õue jooksis, nägi ta, et kõik mesilased on tarudest väljunud, hobune aga jooksnud traataedu purustades eemale.

Maja silikaatvoodrisse aknalauast allapoole oli kärisenud paari millimeetriline pragu, mis sirgena läbistas kolme serviti asetatud silikaattelliste rida.

Vormsi saarel sundisid tõuked ja kõuekärgatusele sarnanev müra paljusid majast välja jooksma. Norrby majakavahi elumaja aknaklaasid mõranesid.

Noarootsi poolsaarel Pürksis tunti hoonete värisemist ning müra, mis meenutas lennukimürinat või kauget pikset. Ühe puuhoone silikaatvoodris tekkis akendest allpool pragusid, millest üks läbib ka kivivundamendi kuni maapinnani. Kõikunud korstna ning kõrvalasuva puuseina vahele sigines lae tasapinnal kuni poole sentimeetri laiune pragu.

Haapsalus tundsid paljud põranda lainetaolist liikumist ja raskele veoautole omast mürinat.

Risti—Tallinna vahel tõuked vähehaaval mahenesid. Ellamaal kõikusid kergelt laelambid, Padise koolimajas tekitas lõbusat elevust biloloogiatunniks klassi toodud luukere klõbisemine.

Hiiumaal olid tõuked nõrgemad. Isegi saare põhjaosas Tahkuna poolsaarel hoones viibinud inimesed tajusid ainult nõrka kõikumist.

Kärdlas olid tõuked paremini tuntavad majade kõrgematel korrustel, kus kõikusid toalilled ning põrandal mänginud lapsed hakkasid ehmunult nutma.

Linnast 5 kilomeetrit lõuna pool Tubala küla ühes vanas puumajas tunti hoone üldist vappumist ning nõude klirinat, ja kui majast väljudes haarati pihku ukselink, oli mitmekümne sekundi kestel tunda ukse värisemist. Peale maavärinat kadus vesi talu kuue meetri sügavusest shahtkaevust. Märgatavat vee alanemist täheldati ka Heltermaa ilmajaama pumbakaevus. Hoones eneses oli tunda kirdeedelasuunalist kõikumist, mis pani tärisema kastrulid pliidil ja värelema neisse kallatud vee pinna. Tähelepanu äratas ka maavärinapäeva hommikul kajakate massiline lend maale nagu enne suurt tormi. Ometigi oli ilm vaikne ja jäi selleks ka edaspidi.

Saare lääneosas Kõpu poolsaare alguses (Luidjal) olid elanikkonna muljed üpris erisugused. Kohalikus kaupluses, mille hoone asub maantee ääres kruusapinnasel, ei märganud inimesed tõukeid üldse. Ent mõnisada meetrit lõuna pool paksudel luiteliivadel asunud majas oli vappumine hästi tajutav, kuuldi tugevat lennukimüra meenutavat heli ja kaevati halva enesetunde üle (midagi iiveldusetaolist). Õuel liikunud kanad lennanud valju kaagutamisega kuuri. Veelgi kaugemal lääne pool olid ilmingud nõrgemad. Näiteks Ristna majaka juurde kostis ida poolt ainult kume kõma, tuletorni aknaklaasid olid nõrgalt helisenud ja elumaja plekk-katus olevat kaks korda nakastanud, nagu astunuks sellel keegi paar sammu. Inimestele tajutavaid värinaid polnud. Sama kinnitati ka Ristna Ilmajaamas, kus tähelepanu äratas ainult nõrk müra, mis sarnanes randuva kaatri või majale läheneva auto omaga. Hiidlaste tähelepanekutega ühtuvad suurest ka saarlaste maavärinamuljed.

Tallinnas tundsid tõukeid peamiselt istuvad inimesed, seejuures selgemini need, kes asusid kõrgematel korrustel.

Mürarikkast keskilmnast eemal oli kuulda ka madalat lühiajalist kõminat. Siin-seal kõikusid laelambid ja nihkusid seinal rippuvad pildid või peeglid.

Eesti idapoolses osas olid tõuked kerged, kaasnes müra, mida kuuldi veel Kuusalu ja Kolga ümbruseski, kus kohtati pandi tähele ka hirmu koerte hulgas. Kaugemaid andmeid nõrgast värinast on teada Kohtla-Järvelt ja koguni Narvast.

Tallinnast lõuna pool võib inimesele tajutavate värinate ääbumise piiri tõmmata ligikaudu Pärnu — Vändra — Türi — Paide joonele. Siit edasi pöördub see piir järsemalt põhja, et pärast Tapast möödumist võtta peaaegu lääneida suund. Sellest piirist lõuna pool tulevad ette üksikud „saared" (Suure-Jaani, Viljandi, Abja), kus ala geoloogilisest ehitusest tingituna värinad mõnevõrra võimendusid ja muutusid seetõttu inimesele tajutavaks.

Väljaspool Eestit on maavärisemisest teateid Lõuna-Soomest, Turust Lappeenranni ning Helsingist Tampereni. Seal olid tõuked umbes sama tugevad nagu Haapsalu ümbruses.

GM
REIN KOPPEL
CHEVROLET-OLDSMOBILE
ROBERTSON MOTORS LTD.
1555 DANFORTH AVENUE,
TORONTO, ONT. M4J 1N7
TELEFON 466-1135

Küüditamise mälestusaktus suurema pidulikkusega

Balti Liit Kanadas on aegsasti asunud tegema ettevalmistusi Torontos küüditamiste aastapäeva tähistamiseks. Küüditamiste mälestamiseks peetav kolme balti rahva ühine oikumeeniline jumalateenistus ja aktus peetakse St. Michale'i katedraalis Bond'i ja Mutual St. nurgal) teisipäeval, 14. juunil kell 8 õ. Oikumeenilisel jumalateenistusel teenivad läti peapiiskop Arnolds Lusis, leedu peapiiskopi esindaja monsignor John Balkunas Uhendriikidest ja eesti piiskop Karl Raudsepp.

Mälestusaktuse kavalises osas esinevad eestlaste poolt Toronto Eesti Segakoor ja Estonia orkester U. Kooki juhatusel, läti meeskvartett ja leedu solist. Kõnelejaks on parlamendiliige Robert Stanbury.

Korraldatavale aktusele tahetakse suuremal määral kaasa tõmmata balti rahvaste noorust.

Läbirääkimised on käimas skautlike noorte malevatega, et eesti, läti ja leedu skautlikud noored tuleksid aktusele suuremate gruppidena, tuues välja ka skautüksuste lipud. See annab aktusjumalateenistusele suurema pidulikkuse.

Kuna Balti Liidu juhtimine on läinud üle eestlaste kätte, lasub mälestusaktuse korraldustöö eestlastel.

Ühtlasi on seekordse aktuse puhul eestlaste aukohuseks tulla mälestusaktusele välja suuremal arvul.

Meie ei tohi kommunistliku Vene okupatsioonivõimu poolt eesti rahva kallal kiüditamistega teostatud toorest vägivalda lasta unustusse minna, vaid protestiaktusest suure osavõtuga tuleb see Kanada avalikkuse ette tuua.

KAASMAALASED
Laenu vajaduse korral kasutage Toronto Eesti Ühispanga madalaid laenuintressimäärasid.
HÜPOTEEKLAENUD 9,5% aastas
Intressid arvestatud veerandaasta viisi. Laenud on lahtised.
PERSONAALLAENUD 10,2% aastas
Personaallaenud on laenuvõtja surma või jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10 000.— ulatuses.
ÜHENDUSES ON JÕUD!

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$28.—	$30.—
Poolaastas	$14.50	$15.50
Veerandaastas	$ 8.—	$ 8.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$46.—	$51.—
Poolaastas	$23.50	$26.—
Veerandaastas	$12.50	$14.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $60.—, poolaastas $30.50, veerandaastas $15.50

Aadressi muudatus 30 centi. Üksiknumbri hind 35 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „____" _____ 197____. Tellimise katteks lisan $ _____ siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi _____

Aadress _____

ARMAST SÕPRA

KALJO LAANEMETS'a

mälestab leinas

KALJU JÄRV perekonnaga
Kirkland Lake'ist

Salatsil suikus 13. aprillil 1977 viimsele unele meie armas õpetaja

ELMAR ETVERK

Mälestab

WESTHOLMI VILISTLASTE KOONDIS TORONTOS

ARMAST VILISTLAST

FELICIA MIKK-PÄRLIN'i

sündinud 13. juunil 1914 Pärnus
surnud 10. mail 1977 Winnipegis

mälestab leinas

TARTU TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI
ÕPILASED JA VILISTLASED

4812 YONGE STREET
(Sheppardi lähedal)
221-1159

R. S. KANE
Funeral Directors

WILLOWDALE ONTARIO

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 106 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.

467 Sherbourne St, Toronto 5, Ont.
Telefon 924-1408

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

ÜKS VANEMAID SOOME SAUNAAHJUDE
VALMISTAJAID KANADAS

11 erinevat soome saunaahju tüüpi ja absoluutselt parimad puudega köetavad saunaahjud.

Lähemaks informatsiooniks:

Fenno Sauna Enterprises Ltd.

124 Manville Rd. Unit M—I, Scarboro, Ont. M1L 4J5
Telefon 759-3935, Muskokas õhtuti ja nädalalõppudel:
telefon 1-705-762-5393

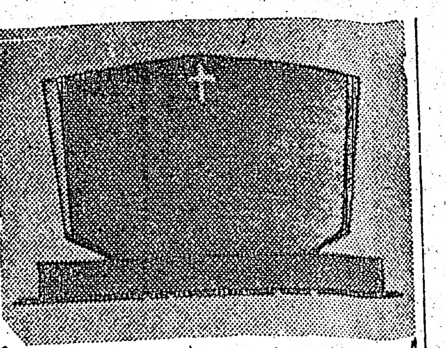

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)

487-2147, õhtuti 447-1206
Nigul Virro

KIRIKUD

TORONTO EESTI
ADVENTKOGUDUS
Christuskirches,
804 Broadview Avenue
(Eesti Maja lähedal)

Teisip., 24. mail kell 7 õ. teema ainel: „ Kristuse surmaaasta ennustused prohvet Danieli läbi".
Laup., 28. mail kell 9.30 homm. PIIBLIKOOL. Kell 11 homm. JUTLUS.
Kõik teretulnud!

Koguduse juhatus

Rahvatantsijate...

(Algus lk. 1)

on T. Metsala ja Taimi Voksep, tantsijad peamiselt I ja II rühmast, mõned ka kolmandast. Nii on üheks tantsijaks ka Montreali tuntud skaudinoor ja laskur Mark Teose, kes tuli Torontosse, et „Kungla" rühmas tantsida ja kaasa sõita. Esimene esinemine oli tal juba äsjasel maiballil.

Esimese põimiku nimeks on „Kõrr-kõrr kõrtsu-tütar": Selles on peamiselt saartelt ja Põhja-Eestist pärinevaid tantse. Tegevus toimub rannakõrtsis laulude ja rahvakommetega ning sellele ühiskonnale karakteriseeriva isikuga nagu Kala-Liisu, kes tunneb ja teab kõiki inimesi.

Teises põimikus on setu ja Lõuna-Eesti tantsud ja kombed pealkirja all „Mullu mina karjas käisin".
Siia kuulub roopillimäng, helletused, laulud, ringmängud, tantsutükid „rukisitikas" ja „luurivedu".

Kolmandaks põimikuks on „Virmalised". See koosneb põhjamaade rootsi, soome, taani ja liivi tantsudest, et näidata ka teistele rahvastele, et eestlased nende tantse hindavad ja õpivad.

Nende kõrval on veel kevadise rahvatantsulavastuse „Rehetondid" väiksemas koosseisus esitamine, selleks puhuks, kui kaks esinemist on samas linnas, siis võib kummalgi oma erikava pakkuda. Kaks esimest põimikut on üle tunniajalise kestvusega, „Virmalised" pooltunnine ja ongi ettenähtud, et esitamisele tuleks „Kõrr-kõrr..." koos „Rehetontidega" ja „Mullu mina karjas käisin" koos „Virmalistega".

Ettevalmistused on juba kuu aega kestnud ja kestavad kuni ärasõiduni kaks korda nädalas. Enamus tantsijaist on 16—19 aasta vanuses ja just neile on kogu ettevõte vägagi raske, sest suurem osa kuludest on oma kanda.

Äsjasele üleskutsele noorte reiri toetamiseks on seni tulnud üks 25-dollariline toetus, kuid oleks vajalik, et noorte olukorra kergenduseks leiduks rohkem annetuste tegijaid, sest üldkulud võivad tõusta iga osavõtja kohta kuni 1000 dollarit.
Noortel on suur tahe eesti rahvakunsti maailmale esitada ja teevad vägagi suure omapoolse ohverduse, aga nad saaksid hoopis rohkem jõudu ja julgust kui eestlaskond seda tööd ja tegevust omapoolselt hindaks.

Kuid A. Metsala on optimistlik ja loodab, et nagu eelmisel korral, nii seekordki eesolev esinemisreis on sõprussidemete sidumiseks Euroopas asuvate eestlastega ja viib eesti rahvaloomingut võõrastele, jutustades maast, mis praegu oma vabadust tagasi igatseb. Ta usub, et see reis õnnestub jällegi hästi nagu esimene.

Gaidide rivi Hamiltonis toimunud jüripäeva koosviibimisel.

„Teie võite..."

(Algus lhk. 1)

Paul Kängsepp, Ilmar Kütt, Robert Liiholm, Villi Lomax, Arne Lukk (kiit.), Linda Makk, Martin Sulev, Karin Meipoom, Marika Mäeste (kiit.), Ellen Mätas, Vivian Oder (kiit.), Aime Olup, Erika Pahapill, Linda Paju (kiit.), Richard Paju, Margaret Peets, Liivi Pormeister (kiit.), Tiina Pärnsalu, Jaak Raun, Sven Reitav, Marie Roiser, David Roosipuu, Erik Saar (kiit.), Robi Saarna, Linda Silma (kiit.), Robert Soosaar, Anne Summa (kiit.), Lennart Tralla, Silvia Vaikla ja Ellen Valter.

Järgnevas õpetaja L. Luide kõnes ta tõi esile noortele pidevat lootuste panemist, kel tuleb näidata uutele generatsioonidele, et meie vanemad võivad olla meile uhked.

Ta soovitas, et noored läheksid lauluga läbi mureöö kuni hommik saabub, sest meile vanemaile on lootus leib, on unistus, mille teie lapsed võite reaalseks teha.

„Teie noored aga õppige, viige see lõpuni, et teil oleks kindel elukutse, sest praegune aeg nõuab tipus olemist, et mitte ajale jalgu jääda," lõpetas ta oma kõne.

Lõpetajate poolt kõneles Ellen Valter, rääkides oma esimesest kogemusest eestlasena, kooliaegseist vallutusist ja naljadest, kus alati oli soov oma vanemate maast midagi teada saada. Ta vaatles ka asju, mis õppimist raskendasid, mida Lutsu Tootsi müristaja loo rakendamine võinuks tuua Eesti Majas ja mõistet „Talumees läks hobusega veskisse", et miks ta ei võinud sinna minna siis naise või mõne teise perekonnaliikmega.

Kui oleks kergemini loetavaid eestikeelseid raamatuid, siis loeksime neid meeleldi ja kasutaksime nende ostuks oma taskurahagi.

Tervituse osas koolikomitee esimees H. Lupp avaldas tänu täienduskooli õpilastele nende suure ja tõhusa töö eest, misjärgi õpetajad L. Aruvald, V. Gering, E. Komi, E. Lüdig, L. Norheim, E. Kuusk, H. Leivat, L. Luide, H. Nippak, E. Rüdmik, koolijuhataja H. Ründva ja kooli sekretär L. Marley kutsuti ette, kus neile õpilaste poolt tänutäheks lilli anti.

Nooruse rahvusliku koega koosviibimine lõppes Eesti hümniga.

Eesti skaudinoorte suur edu üle-kanadalistel võistlustel

MONTREAL (VE) — 16. mail saabusid Ottawast Montreali möödunud aastal toimunud üle-kanadalised skautide laskevõistluste tulemused Pepsi-Cola meeskonna ja Drummondi individuaalsele auhinnale. Nagu eelmistel aastatel nii tänavugi olid eestlased esikohtadel kaksikvõiduga Pepsi-Colo trofeele ja esimesed kümned individuaalsel alal.

Pepsi-Cola trofee on olnud eestlaste käes juba 12 aastat, üheksa korda on seda võidetud isegi kaksikvõiduga, kuid noorte laskurite puudus Montrealis oli takistuseks viimaseil aastail kaksikmeeskondade välja panekuks. Möödunud aastal tuli aga Toronto Lembitu lipkond appi ja nüüd tuli trofee jälle eestlastele kaksikvõiduga.

Parimaks oli ja võitis trofee Estonia Kalev, Montreal, 1172 silma (65 südamikku), 2) Estonia Lembitu, 250 Toronto, Ont. 1136 silma (51 südamikku) ja kolmandaks Smith Falls, Ont. meeskond 1048 silmaga. Ülejäänud kohtadele tulid kanada meeskonnad.

Drummond trofee individuaalselt parimale, mida eestlased on võitnud seni 11 aastat, tuli seegi kord ülekaalukalt eesti laskureile.

Parimaks oli Toomas Taal, 299 silma võimalikust 300-st (23 südamikku), Estonia Kalev, Montreal; 2) Mikk Vasila, 296 silma (23 südamikku), Estonia Lembitu; 3) Toomas Altosaar, 296 (17 südamikku), Estonia Kalev, Montreal; 4) Toomas Vaus, 291, Estonia Kalev, Montreal; 5) Toomas Pedriks, 286, Estonia Kalev, Montreal; 6) Mikk Möldre, 286, Estonia Lembitu; 7) Andrus Vasila, 283, Estonia Lembitu; 8) Elmar Oiling, 278, Estonia Kalev, Toronto; üheksas oli kanadalane ja kümnes Arne Tork, 271, Estonia Lembitu, 12. ja 15. olid jälle eestlased. Ülejäänud olid kõik kanadalased.

Võistlusest osavõtjad kuuluvad laskevõistluse reeglite kohaselt 14—17 aastatesse.

Möödunud sügisel toimus Lättemäel esimene eesti laskurite laager, kus Montreali Kalevi lipkond oli korraldajaks.

Tänavu on ettenähtud jälle 21. augustil algav uus laskurite nädal Lättemäel, kus peamine rõhk pannakse laskurite psühholoogilisele ja vaimsele treeningule.

Eesti etnograafiline tarbekunsti näitus

Etnograafilise Ringi korraldusel toimub praegu Northern District Library's, 40 Ochard View eesti etnograafilise tarbekunsti näitus. Näitus algas 2. mail ja lõpeb 31. mail. Ochard View on Yonge ja Eglinton'i nurgalt põhjapoole minnes esimene tänav vasemat kätt.

Etnograafilise Ringi tegevus lõppes 12. mail. 10 nädalat kestnud tikkimise kursus lõppes 5. mail ja seda juhatas vilunud õpetaja Lydia Kuus.

Viimasel kokkutulekul arutati Tallinna Paviljoni Karavanil Etnograafilise Ringi poolt korraldatava rahvusliku käsitöö näituse läbiviimist. Ka seekord on kunstiliseks koordinaatoriks arh. Eneri Taul.

Etnograafiline Ring kutsub kõiki meie rahvuslikult mõtlevaid naisi ja noorikuid üles — vaadake oma kodudes ringi, ning tooge omad kaunid esemed näitusele, silmailuks omadele ja võõrastele. Omade asjadega ollakse harilikult harjunud ja arvatakse, et polegi midagi, kuid võõrale vaatajale on kõik uus. Mustrid olgu siiski rahvuspärased. Esemed võivad olla: tekstiil, puu, luu, metall, jne. jne. Helistada: Ene Runge, tel. 438-6500.

Üks rohke tegevusaasta on jälle seljataga. Järjekordselt kuues. Tänu osavõtjatele, loengutepidajatele, kursuseandjatele ja juhatusliikmetele: Susanne Kolga, Elna Kungla, Aino Raun, Linda Raudjalg, Elna Libe ja Milvi Maimets.

ENE RUNGE

● Elmar Posti 3-vaatuseline satiiriline komöödia „Neljas võimalus" lavastati Lakewoodis 26. märtsil saalitäie rahvale. E. Post oma rahvaliku sõnastusega leidis kergesti tee kuulajaskonna südameisse. Lakewoodi Eesti Teatri uudisnäidendite poolt korraldatud näidendite võistlusel sai see 1973. a. kolmanda auhinna. Lavastas Leida Lepik, osalisteks olid F. Rikka, H. Verder, L. Pals, H. Tuul, R. Poola, D. Kuusalu ja F. Tammann. Kavas on selle tükiga ka teistesse eestlaste keskustesse esinema minna.

Piiskop Raudsepp jutlustab Jakobi koguduses

Piiskop Karl Raudsepp on Nelipühi esimesel pühal, pühapäeval, 29. mail kell 5 p.l. külalisjutlustajaks Toronto E.E.L.K. Jakobi koguduses. Liturgia on koguduse õpetaja T. Nõmmikult ning orelil teenib L. Pilt.

● Budausu eestlasest vaimulik Friedrich Voldemar Lusting elab ligi 30 a. Birmas, olles pärit Narvast. Elades Rangoonis, tegutseb ta inglise keele õpetajana. Ta on tegev ka poeedina. Temalt on ilmunud mitu luulekogu inglise ja birma keeles. Kalifornias, Sunnymedes 1968 toimunud luule auhindade jagamisel sai ta tiitli „Lilac laureate poet — USA". Ta on 65 a. vana, olles tuntud hea eesti rahvuslasena.

VABA EESTLANE vahendab tellimisi

Eesti Kokaraamat

273 lk.

Eesti ja inglise keeles — Koostanud Viivi Piirisild

Hind $5.— + saatekulu 50 c. Tellimised saata slt. ja raamatud postitatakse Los Angeles'is, Kalifornias.

The Estonian Cookbook

Huviküllased koolide kevadpäevad Ottawas

Noorteaastat tahetakse sisustada mitme üritusega

Möödunud nädalalõpul, laupäeval 14. ja pühapäeval 15. mail toimusid Ottawas tänavused eesti koolide kevadpäevad. Torontost sõitsid kahe bussiga ja autoga üle 100 õpilase, õpetaja ja lastevanema, Londonist ja Hamiltonist sõitsid 19, Ottawas oli kohalikust koolist 7 õpilast ja kolm õpetajat. Õhtune pidu Carletoni ülikooli aulas aga oli kokku toonud 200 inimese ümber. Esinejaid ei olnud Montreali ja P.-Ontario linnade eesti koolidest.

Toronto bussid asusid teele juba laupäeva hommikul ja jõudsid keskpäevaks Ottawasse. Halvemini käis aga Londoni ja Hamiltoni sõitjatega, kes üürisid sõiduks väikse bussi ja pidid kolme sõidukit kasutama, enne kui hilisõhtuks kohale jõudsid, eelmised ei pidanud nii pikale sõidule vastu.

Laupäeva pärastlõunal näitasid kohalikud eestlased W. Pent ja hr. Kruus noortele Ottawa vaatamisväärsusi, parlamendihoonet, ooperimaja, ülikooli ja asuti siis ülikooli majutusruumidesse. Samadesse hoonetesse olid majutatud ka 1000 pühapäevasest maratonist osavõtjat. Enne õhtust pidu toimus veel ühislaulude peaproov.

Õhtul oli pidu, millest kuni 200 inimest osa võtsid. Tervitustelegrammid olid saatnud Ameerika Eesti Koolide Keskuse poolt G. Randvee ja Albany Eesti Täienduskool.

Kavalises osas lauldi neli ühislaulu, Toronto keskkooli õpilased tantsisid rahvatantse, Toronto noorteansambel „Säde" esines oma lauludega ja Ottawa õpilased esitasid dialoogi eesti päevade muljetest 1972 Torontos ja 1976 Baltimores.

Tantsuks mängis keskkooli oma orkester, kus mängivad A. Tork, M. Wahtra, A. Tõllassepp, T. Tõllassepp ja J. Warley.

Pühapäeval sõitsid õpilased W. Penti ja hr. Kruusi juhatusel ringreisile, vaadati sõja- ja lennumuuseumi ja tehti ringsõit kevadõitest rikkas Ottawas. Kuna toit oli kaasa võetud, siis einetati pargis.

Õpetajail, keda oli kohal kokku T. E. S. täienduskooli komitee esimehe H. Lupiga kokku 13, oli samal ajal töörohke päev, mis algas juba kell 9 hommikul ja kestis kuni kella 2-ni. Arutusel oli mitmeid küsimusi, muuseas ka selliste päevade kindlamat korraldussüsteemi, mis poleks mitte ainult Ottawas, vaid roteeriks ka teistes eestlaste keskustes.

Järgmised kevadpäevad jäidki Hamiltoni ja Londoni koolide korraldada ja teostuksid tuleval aastal Seedriorul ja Guelphi ülikooli juures.

Leiti, et tuleks sinna kaasa tõmmata ka Ühendriikide koole, milleks tõenäoliselt on huvi olemas. **Kuna tuleval aastal on noorte aasta, siis oleks see suuremaks** noorte ürituseks tuleval aastal ja võiks muutuda traditsiooniliseks noorte kokkutulekuks. 1981. a. aga oleks see jälle Ottawas kuna selleks ajaks on uus vanusegrupp peale kasvanud, kes pole veel Kanada pealinnas käinud.

Samal ajal otsustati korraldada ka õpetajate päevad kuna sinna tuleks kokku rohkesti õpetajaid. Korraldamine jäi kõigi kanada eesti koolide ja Eesti Õpetajate Ühing Kanadas hooleks.

Veel leiti, et neil kevadpäevadel peaks olema mingi teema. Ottawas oli palju vaadata, mida aga teistes kohtades pole. Küsimuses oli mängude ja spordi osa neis päevades, kuid siingi jäi konkreetsema sisu leidmine korraldajate hooleks.

Palju juttu oli koolide õppekavade ja töökavade ümber. Kuna väiksemate keskuste koolides koolitöö erineb palju suuremate koolide omast,

siis arutleti võimalusi nende ühtlustamiseks, et koolide lõpetamisel lapsed oleksid samal tasemel.

Küsiti ka miks Toronto lähedaste eesti täienduskoolide lõpetajad ei alusta õpinguid Toronto keskkoolis, mis poleks ülesaamatu Hamiltoni ja Londoni lastele ja kus küsimus ei seisne ainult juurdeõppimises, vaid teiste noortega kontaktide tegemises.

H. Lupp andis ülevaate seoses Ontario peaminister W. Davise kõnega toetuse lubamisest etnilistele koolidele, mida võiks loota ja mida koolid ise peaksid selleks tegema. Samuti ta puudutas keskkooli lõpetajaile taotletavat nn. „credit"-punktide saamise õigust.

Seoses töökavaga oli arutlusel õpetajate juurdekasvu küsimus, rohkem küll kontaktivõtmises, kuna kohtadel on õpetajaid, kel puuduvad kogemused ingliskeelseile lastele eestikeele õpetamises, nagu seda on Torontos oskuslikult teinud Inge Tork ja Helgi Nippak. Leiti, et neid õpetajaid peaks kontakti teistega viima, et saaksid probleeme omavahel selgitada.

Kõne all oli ka eelolev Noorte Aasta.

Otsustati korraldada Torontos suur pidulik noorte kokkutulek, mis oleks talvisel ajal ja millise korraldamine jäi Toronto kooli ülesandeks.

Selleks ürituseks püüitakse võimalikult palju noori kokku tuua ja neid omavahel kontakti viia. Üldse olid pika nõupidamise sõnavõtud rohkem kasvatuslikud kui õpetuse küsimusi puudutavad.

Tagasisõit Torontosse algas kella nelja ajal. Jälle kaks suurt bussi ees ja väikebuss veeres järgi. Kõigile oli aga see omamoodi huvitav reis jätnud parimaid muljeid ja oldi tänulikud Ottawa eestlastele lahke vastuvõtu eest.

Aidake kaasa
„VABA EESTLASE"
levikule, sellega aitate kaasa eesti keele säilitamisele

Ontario Place. Avatakse eeloleval laupäeval.

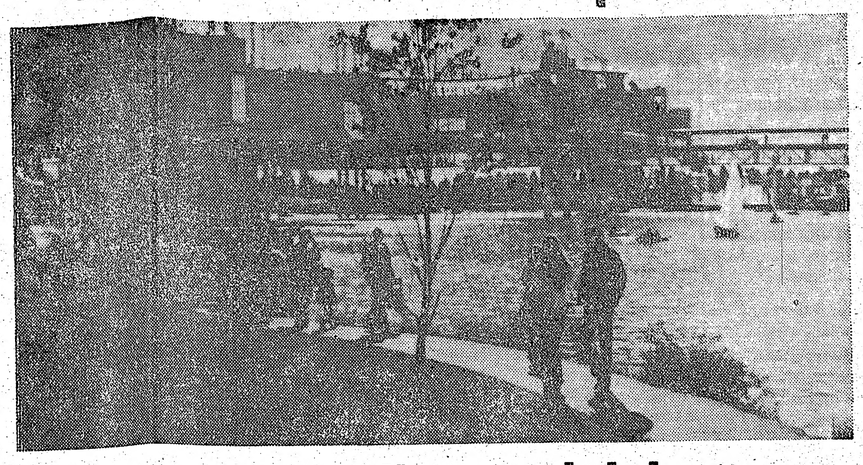

See on meeldiv meelelahutus.

Eesriie Ontario Place'i uueks hooajaks tõuseb 21. mail kell 10.30 e.l.

Pühade nädalalõpul 21., 22. ja 23. mail kell 3 p.l. esineb Forumil laulustaar Anne Murray.

Ilutulestik 23. mail kell 8.45 p.l.

Pucks's Canadian Circus esitab Ontario Place's kanada suurima tsirkuse eeskava lõbustades teie perekonda trapeetsil võimlemisega, zhonglööridega, klaunidega ja loomadega.

Cinesphere — meie kerakujuline kinoteater, mis on varustatud Kanada ainsa hiiglasliku kuue-korruselise ekraaniga — esitab haruldase uue filmi „Silent Sky", mis käsitab purilendu ja on varustatud **Hagood Hardy** originaalse muusikaga. Ontario Akadeemia auhinna võitnud film „A Place to Stand" tuleb teatrisse I. Teater II-ses tuleb esitamisele alfabeetiline multimeedia film „A for Azilda" ning teater III-das „Reflecctions".

Kogu maailmas tunnustuse saanud seiklustemaa noortele ja eelkoolieelistele Children's Village ütleb teretulemast oma külastajatele. Forum, tsirkus, teatrid ja Children's Village on tasuta.

„Winston's at Ontario Place" avab uue Trillium restorani ja Lounge'i. Need liituvad 20-ne teise restoraniga, baariga ja sööklaga, kus paljudes esitatakse ka ettekandeid ja kus veeäärsetel tantsupõrandatel toimub isu äratamiseks tants. Loomulikult on ka populaarsed pedal-paadid vees ja ringsõidupaadid valmis ning HMSC Haida ootab teid pardale.

Tegutsemistunnid: Park avatakse kell 10.30 e.l., suletakse kell 1 e.l. (Pühapäevadel kell 10 p.l.)

Igapäevane suvine programm: 21. maist kuni Labour Day'ni 5. septembrini — park on avatud seitse päeva nädalas.

Sügisene nädalalõppude programm: 10. septembrist kuni 10. oktoobrini, park avatud ainult laupäevadel, pühapäevadel ja pühadel.

Sissepääs: Täiskasvanud (18 ja vanemad) $2.00 ($1.00 pärast kella 9.00 p.l.). Noored (13 kuni 17) $1.00. Lapsed (12 ja alla) ilma saatjateta $1.00. Lapsed (12 ja alla) koos täiskasvanutega 50 c. Pensionärid pääsevad sisse tasuta.

Märkus: Mõned hinnad ja korraldused muutuvad Canadian National Exhibition'i ajal 17. augustist kuni 5. septembrini.

Parkimine võimaldatud maismaal ja East Island'il. Alaline transpordiühendus T.T.C. bussidega, trammidega ja GO rongide teenindusega.

Mitmesugused küsimused. Invaliididele on varutud soovi korral ratastoolid tasuta. Helista telefonil (416) 965-7619. Loomade ja jalgrataste kaasatoomine on keelatud.
Ontario Place, 955 Lakeshore Blvd. West, Toronto, Ontario, Canada (416) 965-7164.

ontario place

A Crown Corporation of the Government of Ontario. Ministry of Industry and Tourism. Claude Bennett, Minister.

Lahendus suvilate käimlaprobleemidele

Veel paarkümmend aastat tagasi ei tuntud praegusi jäätmete- ja käimlaprobleeme. Siis asuti maal ja käimalgi oli väljas. Aegajalt veeti jäätmed põllule koos karjalauda sõnnikuga, kus need määndusid huumusrikkaks mullaks.

Kui käimla mugavuse põhjusel viidi siseruumidesse, katkes bioloogiline ringkäik, kuna jäätmeid hakati uhtuma veepaakidesse. Maa väetamise asemel hakati vett saastma. Sellega aga teeme jäätmeprobleemi lahendamise asjatult keeruliseks, kui looduse ise lahendab käimlaprobleemi väga kergesti. Looduses olevad mikroorganismid määndavad kõik orgaanilised jäätmed täiesti hügeeniliselt, kui vaid olud on selleks soodsad. Mikroorganismid asuvad parimini soojas ja niiskes nn. „mädakuu" ilmastikus. Me kõik teame kui kiiresti need hävitavad näiteks toiduaineid, kui neid ei säilitata jääkapis: piim hapneb, liha mädaneb jne.

„Mullbänkis" saavutatakse osalt kunstlikult mikro-organismidele sobivad olud. Jäte soojendatakse sobivasse soojusastmesse termostaadiga juhitud soojenduselemendiga ja puhastatakse lõhnast hääletult töötava ventilaatoriga. Kumbki mehhanism töötab ohutu elektrivoolu pingega.

Vedelik, mis satub „Mullbänki" uriini kujul, eemaldub ventilaatori abil. Ventilaator imeb ka tugevad lõhnad istme ja ventilaatoritoru juurest, nii et toaõhk ei rikne. Sellepärast „Mullbänk" on lõhnata kohe selle kasutamise järgi.

Aastase kasutamise järgi on jätteist järel üks kümnendik mullale sarnanevat jätet. Neljaliikmelise perekonna suvila kasutamisel on vaja seda kord aastas tühjendada. Jäänused võib suurepäraselt kaevata näiteks lillepeenrasse, lilled hakkavad otse uutena õitsema. Samas on aga taastatud ka loodusele omane keerdkäik.

„Mullbänk" on rootsi leiutus ja olnud kasutamisel põhjamaades juba aastast 1969 alates. Kanada valitsuse kontrollasutus, Canadian Standard Association kiitis selle tänavu jaanuaris heaks ja seda müüb Kanadas Canadian Inventor Ltd. nimeline ettevõte, mille kuulutused on meie ajalehes ilmunud.

3 eestlast raadioorkestris

Rootsi Raadio sümfooniaorkestris on praegu rakendatud kolm eesti viiulikunstnikku: Celia Aumere, Mairi Niitov-Gillblad ja Alfred Pisuke.

Kuuldavasti esineb Celia Aumere eeloleval sügishooajal solistina Ed. Tubina viiulikontserdis nimetatud orkestri saatel.

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 699-5295
Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates

Teen igasuguseid
MAALRITÖID
seest ja väljast, tapeedid ja „Vinyl".
Üle 20 a. kogemused.
Tel. 769-8038

SOOME AUTOKOOL
Meadowvale Driving School
Sõiduõpetus soome ja inglise keeles. ☆ Individuaalne õpetamine. ☆ Kogemustega kutseline õpetaja. ☆ Tunnid päeval ja õhtul. ☆ Tasuta koju järeletulek.
ERILINE TÄHELEPANU NÄRVILISELE SÕIDUÕPPIJALE.
Helistage täna!
Telefon kodus 826-5327, kontoris 675-1692

MEIE ÄRI SUVISED LAHTIOLEKU AJAD:
esmaspäeviti suletud.
teisipäeval ja kolmapäeval 8—6,
neljapäeval 8—7, reedel 8—8,
laupäeval 8—2.
Äri avatud neljapäeviti kella 7-ni ja reedeti kella 8-ni õhtul, et võimaldada suvilasse sõitjaile sisseostude tegemist.
Tellige meie suitsusinki ja -kalkunit suvilasse kaasa võtmiseks ja pidulaudadele.
VIKING FOODS & IMPORTS
133 LAIRD DRIVE, TORONTO M4G 3V5 TELEFON 425-0450

Ilma veeta töötav „MULLBÄNK" suvilate KÄIMLA

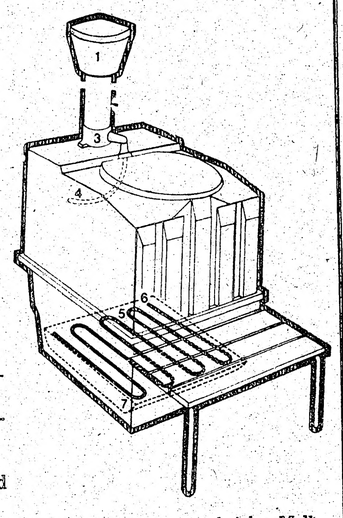

1. ÕHUTORUKATE, kus on tihe võrk putukate tõrjeks.
3. VENTILAATOR, mis aitab hapendada jätte-hunnikat, samuti hajutab haisu ja kaotab vedeliku.
4. JAGAJA, millega jäte juhitakse kompostiruumi.
5. MULLAKORD soojenduselemendi peal sisaldab protsessi alustamiseks sobivaid mikroorganisme. Need on eriti visa hingega ega pole karta ohtu, et need sureksid.
6. SOOJENDUSELEMENDI sees olev termostaat hoiab „Mullbänki" soojuse mikroorganismidele sobivana. Termostaati saab hõlpsasti reguleerida näit. korrashoiu tarbeks väljaspoolse kontaktikarbi kaudu.
7. Mullastunud jätte KOGUMISKARP.

„Mullbänk" tuuakse kätte 60x80x45 cm (24"x32"x21") suurustes kastides. Raskus on 40 kg (100 n.).
Vajalik põrandapind 61x135 cm (24"x53")
„Mullbänki" saadaval: THE FINNISH PLACE, 5463 Yonge St.

CANADIAN INVENTOR LIMITED
P.O. Box 541
Don Mills, Ontario M3C 2T6
Tel.: (416) 447-6941

Ilmar Mikiveri luulemaailm

Ilmar Mikiver, Kirves ja tuiksoon. Boreas & Mana, 1976. 47 lk.

Kui Rootsis põgenikepäevade alul ilmus 1945. aastal ajakirja „Kodukolle" esimene number, siis avaldati selles kahe eesti sürrealistliku luuletaja Ilmar Laabani ja Ilmar Mikiveri luuletusi. Konservatiivse luulevormiga harjunud lugejaskonnale oli see ränk eksimus eesti luuletraditsioonide vastu ja I. Laabani esikkogu pealkirja on aegade jooksul väänatud selle ja teisemõtteliseks. Ilmar Mikiver aga tõmbus tagasi oma luule avaldamisest ja esikkogu eelne luule ongi jäänud seni ilmumata.

Kui I. Laaban on vahepeal kaks raamatut avaldanud, siis võttis enne 30 aastat kui I. Mikiver oma luule koondas värsikoguks, mis Boreas & Mana märgi all eelmisel aastal ilmus. Tagasihoidliku välimusega raamatule on kunstnikust vend loonud kaanepildi.

Sürrealismi on peetud kiiresti üleminevaks moehaiguseks, aga kuigi luuletajad (vähesel määral ka prosaistid „haigestusid" sellesse juba I maailmasõja ajal, pole see ikka veel kadumise märke näidanud,

vaid püsib visalt mitme rahva kirjanduses. Tõenäoliselt sel põhjusel, et sel viisil loodaval luuleloomingul on oma kindel koht kirjanduse mitmepalgelisel näol. Aastate jooksul on see põhiliselt alateadvusele baseeruv luulelaad siiski läbipõimunud intellektuaalse mõtte juhitavusega jäädes siiski abstraktseks ja sümbolikirjaseks. Lähtudes alateadvuse registreerimisest on see moodus luuletaja loojaisikusust lahkavaim ja paljastavaim — tuleb ainult harjuda seda alateadvuslikku käekirja tundma ja lugema. Mikiver on oma kogus „Kirves ja tuiksoon" siiski intellektuaalne vaatleja, kus ta organiseerib alateadvust mõne teemagrupi ümber olgu need siis filosoofilised, mälestuslikud või lembeluulelised.

Nelja tsüklisse jaotatud kogus on 25 luuletust.

Esimeses ja teises on kujutlusi noorusajast, autobiograafilisi reflekse noorusmälestusist, mis alateadvuse kihtides on püsinud ehtsa tunderikkusega.

Kolmandas tsüklis on lembeluule kus robustsena tunduvate sõnade all on hellitlevalt õrn pehmus „kui päästusilmade vanik / valitseb meie vahel". Ometi on luule ka plahvatus südames, aga „et me pidevalt / liguneme armastuse meres / ja seepärast plahvatab dünamiit / pidevalt / vaikselt / ühetaoliselt / igavesti / või vähemalt mitu aastat".

Kui on juba kujutlusi noorusmaast ja armastusest, mis on elufilosoofiaga seostatud, siis on üldelulised aspektid usundlikud, üldinimlikud, mõneti veidi ilmutusraamatulikud pildid, kuna tõelisuse vaekausil toimub ärkvuse ja ulmade vaheline tasakaalumäng. Seda tasakaalu leidmise vajalikkust on ta kogenud oma elus andes luuletajast endasse süvenenud loojaisiksuse, milline peabki olema sürrealistliku luuletaja loomus iseenesele allavaatamiseks, iseenese nägemiseks.

„Kirves ja tuiksoon" on aegumatute probleemide vaatlus uudses värskes värsivormis, keeles mis on rikas kujutlusist ja stiilivõtteist. See jätab palju mõtlemiseks, kuigi sürrealism Mikiveri moodi on lahtimõtestatav ja mõistetav.

HANNES OJA

Purjesport Tallinnas

NEW YORK (VES) — Purjespordi kohta Baltikumis kirjutab ameerika ajakirjanik Robert C. Toth ameerika lehtedes, et seoses purjeolümpiaga 1980. Tallinnas on purjespordi vastu huvi Baltikumis, kuid õieti kogu N. Liidu ulatuses kasvanud. Kui 1953 (Stalini ajal) oli kogu N. Liidus vaid 11 paati, siis nüüd on neid juba umbes 3000 ja purjesportlaste arv on kasvanud 30.000-le.

Kuid purjesport on tugeva riikliku kontrolli all. Purjejahti tegelikult ei oma ükski sportlane, vaid klubi. Jahti vaevalt keegi jõuabki muretseda, kuna näit. 21-jalane paat maksab 5000 rubla, mis on inseneri kolme aasta ja arsti nelja aasta palk.

Iga jahisportlane peab kuuluma jahtklubisse, kus liikmemaks on ca 4 dollarit aastas. Ajakirjanik jutustab, kuidas Tallinna Kalevi jahtklubis on võimalik saada liikmeks. Taotleja peab kõigepealt tegema läbi purjesõidu kursuse sügisel ja talvel, mis maksab 2 rubla ja 50 kop.

Kevadel peab ta oma vaba aja ohverdama klubi paatide remontimisele, siis suvel treeneri saatel katsesõite tegema ning hooaja lõpul eksami sooritama.

Kalevi jahtklubi treeneri Peeter Leola seletusel on klubil 1500 liiget, kelledest 100 omavad kapteni paberid, ja 150 purjejahti. Huvi purjespordi vastu on niivõrd kasvanud, et nüüd on käimas kaks paralleelset kursust senise ühe asemel.

Teisalt on teateid, et purjesportlaste kohta peetakse täpset ustavuse ja sotsiaalse tagapõhja kartoteeki. Merele pääsul on ikka kaasas ustav inimene ning riiklik merevalve jälgib, et purjesportlased liiga kaugele merele ei „eksiks".

RISTSÕNA NR. 931

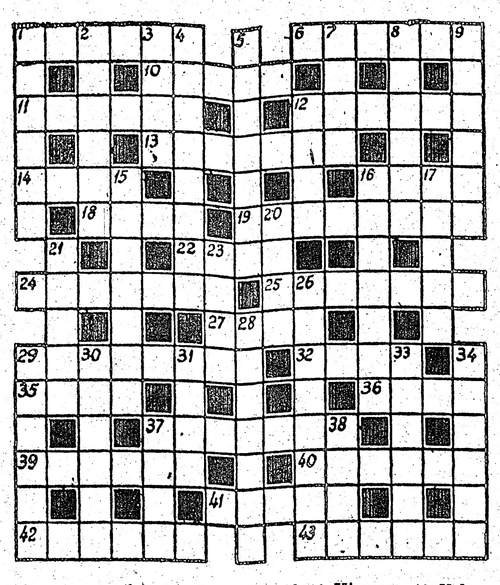

Põikread; 1. Riik Ameerikas, 6. Aedvili, 10. Elektrivoolu ühik, 11. Lumega kaetud, 12. Kannan ette, 13. Looduslikult kaunis koht Harjumaal, 14. Ujuv ese, 16. Valguseava, 18. Ehitusmaterjal, 19. Kaunistus, ilustus, 22. Kodulind, 24. Noor loom, 25. Lihatoit, 27. Itaalia kergejõustiklane, 29. Kunstnikud, 32. Lehtpuu, 35. Naisenimi, 36. Kehaosa, 37. Mitmel pool Aasias elava rahva liige, 39. Paguluses surnud eesti kirjanik, 40. Tingimus, vajalik, 41. Eelmise sajandi kuulus saksa luuletaja, 42. Endise Kanada peaministri eesnimi, 43. Mitte surnud (mitmuses).

Püstread: 1. Usuline toiming, 2. Aupaiste-sära, 3. Saksa kirjanik, Nobeli laureaat, 4. Maailmajagu, 5. Platvorm raudteejaama ees, 7. Vorm sõnast pesema, 8. Veidi, 9. Majaelanik, üürnik — inglise keeles, 12. Tuntud õppeasutus Inglismaal, 15. Eesti helilooja, 16. „Valgekrae" — tööline, 17. Pigem, 20. Põllutaim, 21. Mitte kõrge, 23. Järv Lätis, 26. Ainult üks, 28. Omaaegne kirjastus Eestis, 29. Kaas — kõnekeeles, 30. Ilus naine, 31. Väike tükk, 33. Muster, eeskuju, 34. Meie esivanemate jalatsid, 37. Keha, 38. Eraldab rahvaid üksteisest.

RISTSÕNA NR. 930 LAHENDUS

Põikread: 4. Pasta, 7. Lõpus, 9. Salme, 11. Lant, 12. Arad, 13. Vaik, 14. Esemed, 16. Veske, 17. Enam, 18. Raske, 20. Adua, 23. Inetu, 26. Ismael, 29. Nihe, 30. Torn, 31. Emmi, 32. Parun, 33. Saima, 34. Sagin.

Püstread: 1. Mast, 2. Otsas, 3. Kõlas, 4. Punker, 5. Aare, 6. Emden, 8. Paik, 10. Lame, 13. Veidi, 14. Edsel, 15. Dante, 19. Einman, 21. Ustav, 22. Amor, 24. Nimi, 25. Ehime, 27. Arus, 28. Ennak, 31. Esik.

Milline on Moskva olümpia pressikeskus

Praegu on Moskvas käimas ettevalmistused, et olümpiamänge üle maailma saata. Tulus kokkulepe USA raadiojaamaga vajab ruume, kuhu need kallihinnalised aparaadid paigutada. Nüüd on arhitekt V. Orlovi poolt valmistatud ruumide projekt, kuhu seatakse vajalikud seadmed. Uue projekti kohaselt tuleb sinna 1000 kohaga kontsertsaal, pressikonverentside ja kohtumiste saalid (500, 300 ja 100 kohaga), näitusesaal, pressiklubi, peatoimetuste ruumid.

7-korruseline „Olümpia 80" pressikeskus asub Metrostroi tänava, Zubovi puiestee ja Kropotkini põiktänava vahelisel alal. Selle asukoha määrasid läheduses asuvad kaks Gorki-nim. kultuuripargi metroojaama, hõlbus juurdepääs kesklinnale ja Luzhniki staadionile, kus toimub ligi kolmandik olümpiavõistlusi.

Veetke oma suvepuhkus päikesepaistelises Floridas, Ft. Lauderdale'is

Saltaire Apartments motellis

Alates 1. maist soodsad suvehinnad.

Lastega perekonnad teretulemast. ◎ Mõneminutiline jalutuskäik ookeani randa, äridesse ja ööklubidesse. ◎ Motellis õhujahutus ja ujumisbassein.

Saltaire Apartments, 2831 Wistamar Street, Ft. Lauderdale, Florida, 33304. Tel. 565-7073 või 566-9397.

Omanik O. RIISMA

FINN TASTE BAKERY

7 Grantbrook Ave. (Finch Plaza)

(Finchi nurgal, Bathursti ja Yonge vahel)

TELEFON 225-0824

Meilt saate maitsvaid saiu ja küpsiseid pidudeks ja igapäevaseks.

Ari avatud: teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—8, laup. 9—4.

(Esmaspäeviti suletud)

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

võtab tellimisi vastu alumiinium uste, akende ja välisseina katete tööde peale (aluminium siding). Neljas värvis alumiiniumist veerennid ilma jätkudeta (ühes tükis). Tasuta hindamine. Töö kiire ja korralik.

H. OSSO, tel. 884-4558 ja 832-2238, Richmond Hill, Ont. Met. lic. nr. B 888

H. KIVI

INCOME TAX & INVESTMENT CONSULTANT

TEL. 759-3588

50 MUNSON CR. SCARBORO, ONT.

The Finnish Place

5463 Yonge St. Willowdale Tel. 222-7575

(Finchi lähedal)

SUUR VALIK KINKEESEMEID: mitmesugust soome klaasi, laudlinu, saunatarbeid

EHTEASJU ja palju muud

SOBIVAID LEERI-, PULMA- ja muude tähtpäevade kinke

Skandinaavia delikatessid, soome pagarisaadused.

Avatud: esmasp., teisip., kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9—3. Pärast 23. maid esmaspäeviti suletud

ARVI KORK

MEHHIKO TEEL

9.

„Signor DiCastro", kõneles Kiiv pidulikult, „võibolla te teate, miks me siin oleme?"

„Tean", vastas see senor, või minugi pärast siis signor, „olete Vito Papanini sõdurid." Just nii ütles ta, mitte mehed, või teenistujad, vaid sõdurid. I soldati — soldiers. Nii nagu Mafias kombeks on.

Ma tahtsin juba midagi öelda, aga Kiiv saatis mulle hoiatava pilgu. Hea küll, see oli tema mäng, las ta siis mängib.

„Oleme Mr. Papanini teenistuses", nõustus Kiiv tagasihoidlikult. „Ja meil oleks teie abi tarvis."

„Teil pruugib ainult küsida", oli signor DiCastro kohe nõus, „Don Vito ja mina — me oleme alati olnud kõige paremas läbisaamises."

Nii nii, võis siis Don Vito — ilmselt oli ta tuttav meie Kanada kandi „ristiisaga". See sell siin kindlasti oli „Don Vittorio" — kohalik Acapulco kandi perekonna-juhataja, „godfather" ehk ristiisa. Nime järgi meie tagaotsitavale Nick-poisile isa poolt sugulane. Miks ei võinud ta siis ise neid jälgi ajada? Või ei tahtnud ta? Ega ta siis taha sedagi, et meie siin ringi nuhkima hakkame?

„Signor DiCastro", õiendas Kiiv, „Don Vito saatis meid siia, et noore Nicholas DiCastro jälgi ajada. Nimelt on Don Vito mures, et ehk on ta õepojale midagi juhtunud. Kas te võite meile selle kohta mingit selgitust anda, on teil Nick DiCastro asukoht teada, või olete te tast vähemalt midagi kuulnud?"

Vana Mafia-mees sügas ettevaatlikult lõuga, silmad poolpilukil.

„Noor Nick", vastas ta, „jajah, noor Nick — see poiss on mulle palju peavalu valmistanud. Ta tuli mõned aastad tagasi siia, Acapulcosse, oma mesinädalaid veetma, nagu ta ütles. Aga ta ei tulnud mitte mulle, oma vanaonule, respekti pakkuma — noortel ei paista enam vanade jaoks respekti olevat, mitte enam neil päevil, mu noored sõdurid ... Ei, ta ei tulnud siia, ei helistanud telefoniga nagu teie tegite, ei annud endast üldse elumärki ... nii et ma ei teadnudki enne, et ta siin on, kui ma ajalehest lugesin. Ja ometi olen ma ta vanaisa noorem vend — seega lähim perekond! Ei ole ilus, et oma perekonda nii ignoreeritakse — ei ole. Teie, mu härrad, ei ole Itaaliast — ei, muidugi mitte, võin juba nimedest arvata, nägudest rääkimata — tänapäeval võetakse ka välismaalasi perekonda, mitte nagu vanal ajal ... aga itaalia perekonnad hoiavad ikkagi veel kokku, nad käivad läbi, nad näitavad respekti. Noor Nick ei paistnud sellest hoolivat."

Ta tegi pausi, võttis suutäie konjakit, tõmbas paar mahvi sigarit. Maitre d' seisis ikka tagaplaanil ja pidas meil silma peal. Ta ei olnud meid sisse astumise juures läbi otsinud, aga ilmselt oli tal endal mingi müristaja kuskil käepärast, just igaks juhuks.

„Ja siis tegi poiss siin skandaali. Meil ei ole Mehhikos ametlikult selliseid õigusi, nagu meie inimestel on USA-s — ja võibolla ka Kanadas. Meie peame siin vaikselt elama, vaikselt äri ajama, mitte suure kisa ja käraga nagu teil seal, kohtute ja advokaatide kaudu, õigusi nõudes. Meil on siin maal väga vähe õigusi — aga Nick ei paistnud sellest hoolivat, ta tegi siiski kära. Kas ta oma fidènzata — pruudi — tõesti kaljust alla lükkas või mitte, seda ma ei tea, ja see pole ka tähtis. Tähtis on, et asi läks suure kella külge. Ja siis pidas ta armukest — kõige madalamast klassist baaridaami — ja seda päris avalikult. Daamike käis teda isegi vanglas vaatamas kui ta seaduslik naine — nad elasid seal koos, Mehhikos on selline asi võimalik, vangidele lubatakse konjugaalseid külaskäike. Püüdsin teda ta vanglasoleku ajal aidata, aga nagu isegi aru saate, ei saanud ma teda minna vägivallaga välja murdma. Seda, nagu kuulsin, pani ta pahaks — mulle toodi sõna. Ma ei saanud teda välja murda, aga ma tõmbasin teatud traate, ja muidugi siis sai ta lahti. Aga tuli ta mind selle eest tänama, mulle respekti näitama? Ei, ta ei näidanud nägugi, ta kadus hoopis ära, ma arvasin et ta läks Kanadasse tagasi. Et ta sinna ei ole ilmunud, see on mulle ... ütleme ... üllatuseks? Aga teisest küljest, võibolla häbenes ta ka Don Vito'le nägu näidata. Võibolla ta isegi kartis, sest nagu olen kuulnud, soovib Kanada politsei temaga rääkida — ta nooriku äkilise surma üle. Miks te arvate, mu härrad, et ta praegu veel Mehhkos viibib?"

Kui ta Kanada politseist rääkis, siis hakkas mul pisut kõhe, ja nagu tahtmata puudutasin ma oma püksi tagataskut, kus voodri vahel mu Kanada politsei tunnused puhkasid. Võibolla oleksin pidanud needki hotelli jätma? Aga oleksid nad seal kindlama koha peal?

Miks tõepoolest arvasime me, et ta veel Mehhikos viibib? Mina ei teadnud, aga Kiiv näis teadvat.

„Ta käis Kanada saatkonnas, Mexico City's, oma passi uuendamas", kuulutas ta. See oli mulle uudiseks.

Signor DiCastro senior, ehk Don Vittorio, kehitas pisut nagu ebamugavalt õlgu.

„Nii, näete siis — ", pomises ta, „olete Kanadas siinsete asjadega rohkem tuttavad, kui mina, kuigi ma elan siin. Aga ... kui ta käis Mexico City saatkonnas, miks otsite ta jälgi siit, Acapulco'st?"

Kiiv tõusis püsti ja tegi kerge kummarduse.

„Et teie, Don Vittorio, asute Acapulco's, siis otsustasime, et hakkame siit peale. Et teile oma respekti näidata ja teilt — võimalikku abi paluda."

Kiiv käitus nagu tõeline vana kooli diplomaat, ja see paistis vanale meeldivat.

„Ma näen, et Don Vito peab vanadest pruukidest kinni", rääkis ta, „kuigi ta ei ole sitsiillane, vaid kalaabrialane."

Nii nii, siis see vahetegemine käis ka siin. Suurem osa Põhja-Ameerika mafia't on ju pärit Sitsiiliast — i siciliani — kuna meie linna oma on pärit Lõuna-Itaaliast, Kalaabriast — i calabresi. Aga perekondlikud sidemed sunnivad neid kaht faktsiooni omavahel läbi käima. Veri on pakseb kui vesi. Aga veretasu on ka veetasust kangem.

„Don Vito on alati teist head rääkinud", kinnitas Kiiv, „ja ta kinnitas meile nimelt, et peame teile oma respekti pakkuma tulema, Don Vittorio ... ja teilt abi küsima, sest oleme Mehhikos võõrad, ning asume võõral territooriumil." Ja sõna „respekt" ütles ta sitsiilia keeles — „rispiettu" — mitte itaalia „rispetto". Kiiv näis olevat mafia asjadega nii hästi tuttav, et päris hirm hakkas. Ma ei teadnudki, et ta selline kavalpea ja kuldsuu on. Kui koos teenisime, näis ta alati äkiline ja mõtlematu. Aga ilmselt aeg kõik asjad parandab ja mehed ümber muudab.

„See on ilus, see on ilus", õiendas see vana mafioso — sitsiilia keeles mafiusu — ja valas meile veel konjakit, „siin, mu härrad, võtke vastu mu vaest külalislahkust. Aga kuidas saan ma teile abiks olla, seda ei oska ma arvata, sest te näite rohkem teadvat kui mina. Ma ei tea teile mingit nõu anda, kust kohast seda kadunud läinud võõraspoega taga otsida, sest nagu ma mainisin, pole ta minuga mingit kontakti võtnud, sest ajast kui ta vanglast vabanes."

Rüüpasime ka konjakit ja Kiiv tuli uute ideedega esile.

„Don Vittorio — kas ei ole võimalik välja uurida, kes talle vanglasse vastu tuli, kui ta vabaks sai? Kuidas oleks selle baaridaamiga, kes ta armuke oli? Võibolla saaks tema jälgi ajada, ja kui me teada saame kust ta praegu asub, võibolla ei ole ka noor Nick sealt mitte väga kaugel?"

Jah, pidin tõesti Kiivi ees mütsi maha võtma, ta paistis oma konstaabli-ajast nii mõndagi õppinud olevat.

Don Vittorio sügas jälle lõuga. Ka tema peale näis Kiivi ekspertiis mõju avaldavat. Ta viipas oma maitre d'le, ja see astus seina äärest esile.

„Bernardo — juhtud sa mäletama, mis oli selle ... eh, naisolevuse nimi, kes noore DiCastro'ga seltsi pidas?"

„Mäletan küll, Don Vittorio. Rosita — eh — Rosa Fernandez. Tantsis laval La Chiquita nime all. Go-go tüdruk kohalikes baarides."

See Bernardo näis ju elav entsüklopeedia, kuigi ta senini midagi palju ei olnud öelnud.

„Kus on ta nüüd, Bernardo?"

„Ta on viimasel ajal silmapiirilt kadunud, Don Vittorio. Umbes aasta või nii tagasi, kui senor Nick vanglas välja sai. Siis kadus ka Rosita silmapiirilt."

(Järgneb)

Matsalu looduskaitseala piire laiendati

Matsalu Riiklikul Looduskaitsealal kinnitati uued piirid, looduskaitseala pindala on nüüd 39.697 ha. Looduskaitseala hõlmab Matsalu lahe tervikuna, osa Väinamerd (endine kaitsetsooni osa) ning osa lahe ümbruse maismaad. 1975. a. alates on siinsed alad arvatud peamiselt veelindude pesitsus- ja rändepeatusaladena tuntud rahvusvahelise tähtsusga märgalade hulka. See tõi kaasa nende alade rezhiimis mitmeid olulisi muutusi.

1. aprillist 1977. a. on looduskaitseala vetes, s. o. idapool joont, mis ühendab Saastna nina maismaaga Kiideva sadamast 400 m lääne pool, sportlik ja asjaarmastajalik kalapüük keelatud nii Matsalu lahes kui ka looduskaitseala piiresse jäävatel jõgedel. See keeld kehtib nii kevadise kudeaegse kui ka suvise, seni erilubadega kehtinud asjaarmastajasliku kalapüügi kohta. Lääne pool nimetatud joont on sportlik kalapüük praegu veel lubatud.

Teadaanne

E. Täienduskoolide õpilased ja Pensionäride Klubi liikmed võivad tulla KALEV ESTIENNE valikrühmade ja Canada National Teami'i esinemise peaproovile St. Lawrence Centre'is 26. mail s. a. kell 7 õ. — pääsmete hinnaga $1.—. Pääsmed saadaval kohapeal.

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. EM. 3-4451
Õhtuti HI. 7-2017 või 929-3425

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
725 Don Mills Rd. Suite 402
Don Mills, Ontario
483-6308, 429-4944

World famous Pianos
Hea klaver on
eluaegne investeering!
Suur valik tunduva hinnaalandusega.
Ka rentimine.
Saadaval kõik muusika instrumendid.
REMENY
HOUSE OF MUSIC LTD.
553 Queen St. West
Toronto, tel. 363-1966

Paremate töötingimuste kaudu saavutame parema elu

KOGU TÖÖOLUSTIKU PARANDAMISE SUUNAS

a better workplace built together

Meie usume, et Kanada on üks paremaid maid, kus tasub elada ja teha tööd.

Täiuslik ta ei ole, kuid aeg ja olud muutuvad ning ühes aegadega muutuvad samuti inimeste vajadused ja lootused.

Neid alasid on palju, kuhu me võime tuua parandusi, kui me töötame koos

— Tervishoiu alal ja tööõnnetuste vältimise alal.
— Tööolustiku ja töötingimuste parandamise ja seega tööga seotud elu parandamise alal.
— Kollektiivsete lepingute sõlmimise alal.
— Tööliste osavõtus.
— Kaitse töökohal esineva võimaliku ebaõigluse vastu.

See on põhjuseks, miks Föderaalvalitsus on esitanud paljuhõlmava hulga uusi algatusi:

Töö keskkonna parandamise alal

☐ Uus riiklik kutse-alaste õnnetuste vältimise ja tervishoiu keskus
☐ Uus riiklik tööolustiku keskus
☐ Laiendatud nõuande keskus
☐ Vabatahtlik tööstuslike heade suhete kood
☐ Täiendav kaitse organiseerimatuile töölistele
☐ Tööliste ja administratsiooni vahelised ühised komiteed tööõnnetuste vältimise ja tervishoiu huvides

Kollektiivsete läbirääkimiste ja lepete alal

☐ Tehingute ja lepete viimine laiemale alusele, leppivate poolte koalitsioonid, vähemkillustatud läbirääkimised
☐ Tunnistusmenetluse parandamine... Kaebuste käsitlemiskorra parandamine
☐ Leppetehingute, vahetalituste ja vahekohtu menetluse parandamine

Tööliste ja administratsiooni vaheliste suhete parandamise alal

☐ Hariduse jätkamist soodustavate asutiste ja muude samasuunaliste võimaluste kui ka tööoskuse ja töökaitse- ja töösuhete-alaste teadmiste edendamine
☐ Uus kollektiivsete lepete-alane informatsiooni keskus

Lisa- ja täiendava informatsiooni huvi puhul saadetagu kirjad:
The Honourable John Munro,
Minister of Labour,
House of Commons, Ottawa

Labour Canada Travail Canada
Hon. John Munro, Minister

Sina ja Su töö viivad Kanada ja Sinu koos vastu

PAREMALE TULEVIKULE

Spordiuudiseid Eestist

Tartus peetud Eesti tänavusel esivõistlusel iluvõimlemises, mis tähendab meie rütmilist võimlemist, võitis kolmandat korda absoluutse meistri tiitli Kai Vooglaid. Kuldmedali pälvis ta ka kahel üksikalal — sundvabakavas ja lindivalikkavas.

*

Haapsalus peetud Georg Lurichi mälestusvõistlustel klassikalises maadluses võitis juba kaheksandat korda rändauhinna keskkaallane Avo Talpas Kohtla-Järvelt. Võistlusest oli osavõtjaid 121, osa neist teistest liiduvabariikidest.

*

Aprilli lõpul peeti Pirita jõel süstaslaalomi meistrivõistluste avaetapp, kus olid võidukad Härmo Saarm ja Evald Annert.

*

Prantsusmaal toimunud rahvusvahelise jalgratturite neljapäevasõidu ümber Sarthe departemangu (XXV Circuit de la Sarthe) võitis eesti jalgrattur Aavo Pikkuus. Tartlase aeg 654 km kogupikkusega distantsil oli 17.07,00, teiseks jäänud 4 km jälitussõidu olümpiavõitjal, nüüd elukutselisena võisteleval Gregor Braunil (Saksamaa) oli aeg 17.07,15 ning kolmandal Jan Brzezny (Poola) 17.07,54. Tahapoole jäid nimekamatest elukutseliste üks kroonimata rattakuningaid prantslane Raymond Poulidor, kes seekord jäi neljandaks ning amatööride maailmameistrina tuntud hollandlased Adrianus Gevers ja Roy Schuiten.

*

Iga-aastasest mai algul toimuvast ümber Viljandi järve jooksust võttis tänavu osa 321 jooksjat. Esikoha pärast oli äge võistlus Toivo Kooviti ja Vladimir Heeriku vahel. Esmakordselt tuli võitjaks T. Koovit, kes on kaasa teinud juba kümnel ümber järve jooksul toimunud 48-st.

*

Eesti kettaheiterekordimees Veljo Kuusemäe alustas uut hooaega Krasnadoris peetud võistlusel tagajärjega 59.32. Kiievis õppiv Jüri Tamm lennutas esimese eestlasena vasarat üle 70 m piiri — 70.38.

*

Suhhumis peetud N. Liidu karikavõistlustel laskmises tuli Matti Jõgi metsseaharjutuses 578-silmaga teiseks (esikoht oli 579 silma). Võidetute hulgas oli ka olümpia kuldmedalimees A. Gazov. Teise koha saavutas eestlastest veel püstolilaskur Vello Orav, kelle tulemus olümpia-kiirlaskmises oli 594 (esikoha omajal 595). Inna Rose parandas Eesti rekordit õhupüstoliharjutuses, kus 382 silma andis talle 6. koha.

*

Üleliidulisel purjetajate regatil Sevastopoolis olid Eesti sportlastest edukaimad Ain Pomerants ja Aleksander Zõbin, kes tulid „Tornado" klassis teisele kohale.

*

Alex Lemmergas Cincinnatist, Ohiost esines oma seitsme õlimaaliga Columbuses, Ohio Annual Governers Senior Citizens Art näitusel. Seal oli välja pandud üle 1200 kunstitöö Ohio osariigi vanaealiste elukutseliste ja asjaarmastajate kunstnike poolt. Cincinnati piirkonnast oli esitatud 70 maali, milledest osteti külastajate poolt ainult kaks A. Lemmergase maali. A. Lemmergase omapärasest maalikunstist oli ülimalt huvitatud Cleveland State University College of Arts & Sciences professor Gene Kangas, kes saabus Cincinnati just nende töödega tutvumiseks.

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 19. mail 1977 — Thursday, May 19, 1977

KIREV MAAILM

ROOMA — Jõulust saadik oli näljastreigis 25-aastane tsirkuseelavant Sandra. Sandrat uurinud loomaarstid kahtlustavad teda, et ta sooviski surra, kuna ei suutnud olla ilma oma hoidja Helmut Krone'ta, kes detsembris oma töölt lahkus. Mõni aeg tagasi sakslane Krone armus ühte itaallasesse, loobus selle tõttu tsirkuse elust ja asus tagasi oma kodumaale. Enne seda oli Krone hoolitsenud Sandra ja kahe teise elevandi eest 18 aastat. Kui Krone lahkus kaotas Sandra söögiisu ja loobus söömast. Ilmselt oli ta oma elumõtte kaotanud.

JERUUSALEMM — Maikuul peetavais Iisraeli parlamendivalimistest võtavad osa 22 parteid, kuigi seniste kogemuste järgi on uutel parteidel olnud väga harva võimalusi oma esindajate parlamenti saatmiseks. Laialisaadetud parlamendis oli esindajaid kaheksast parteist. Iisraeli poliitilised asjatundjad arvavad, et endise arheoloogia prof. Jigel Jadini asutatud demokraatliku liikumise partei DMC võib saada tagasi tööpartei endisi toetajaid.

HELSINGI — Peagu neljandik Soome autodest on punased, selgus riigi poolt tehtud uurimisel. Samal uurimisel märgati, et igal sajandal autol on kummid väga kulunud. Autojuhtidest on naisi vaevalt 13%, ligemale 70% on üle 100.000 km sõidukogemus. Sellejuures on 4,7% juhtidest vaatluse all oleval aastal ise põhjustanud autoõnnetuse. Autodest on kasutamisel 11% Forde, 8% Volkswageneid ja Fiate, 7% Toyotasid, 6,5% Volvosid ja Saabe. Teisi vähem.

NEW YORK — Abielulahutus Jeemenis on imelihtne. Kui mees tahab naisest lahti saada, ei tarvitse ta lahutuskohtusse isegi minte naist kaasa võtta. Aitab, kui naise asemel tunnistamispingil on, näiteks, emapart. Kohtunik esitab süüdistavad küsimused pardile ja leiab siis, et süüalune on kogu süü vastuvaidlematult omaks võtnud.

LONDON — Tulevikuennustamine kassidele ja koertele on nüüd moes Londonis. Üks siinne käevaataja Magenta Wise, kelle äri ei läinud hästi, tuli kavalamale mõttele ja hakkas tulevikku ennustama kassidele ja koertele. Käepapatjade ja hammaste ülevaatamise järele ta ennustab nüüd koduloomade saatust ette kuni surmani. Äri hakkas nii hästi minema, et samasuguseid selgeltvaatajaid tekkis varsti mujalegi.

MIAMI — Pop-laulja Elvis Presley musta voodipesuga mõtles äri teha üks floridalane. Pesu lasti oksjonile Trosby Galleris West Palm Beachis ja avaldati vastavad kuulutused. Oksjonile ilmus ainult üks keskealine daam, kes $150 eest ostis neli „kingsize" voodilina, 8 padjapiüri ja mõned vannikäterätikud. Oksjonipidaja ütles, et ta on tõesti pettunud Elvise kunagistes jumaldajates. Omaaegne moelaulja on ilmselt juba ammugi moest läinud.

PARIIS — 10.000 tänukirja sai filmitäht Brigitte Bardot oma abi eest Kanada hülgepoegade vastases aktsioonis. Tegelikult ta viibis ainult mõned tunnid Kanadas, ilma et oleks ise püügikohale läinudki.

HELSINGI — Soome—N. Liidu sõprusühingu Helsingi piirkonna koosolekul leiti, et „meie maal on märgatud osalt rahvusvaheliselt juhitavat nõukogude vastast tegevust ja uusfashistlikku liikumist". Arvamuse kohaselt pole Soome valitsusel põhjust seda vähendada, kuna see on „meeles peetav ajalooline õpetus sellest, kuidas väikseimgi grupp võib arvamatult palju korda saata." Sellejuures siiski ei nimetatud lähemalt milline rahvusvaheliselt juhitud nõukogudevastane tegevus ja uusfashistlik liikumine just on.

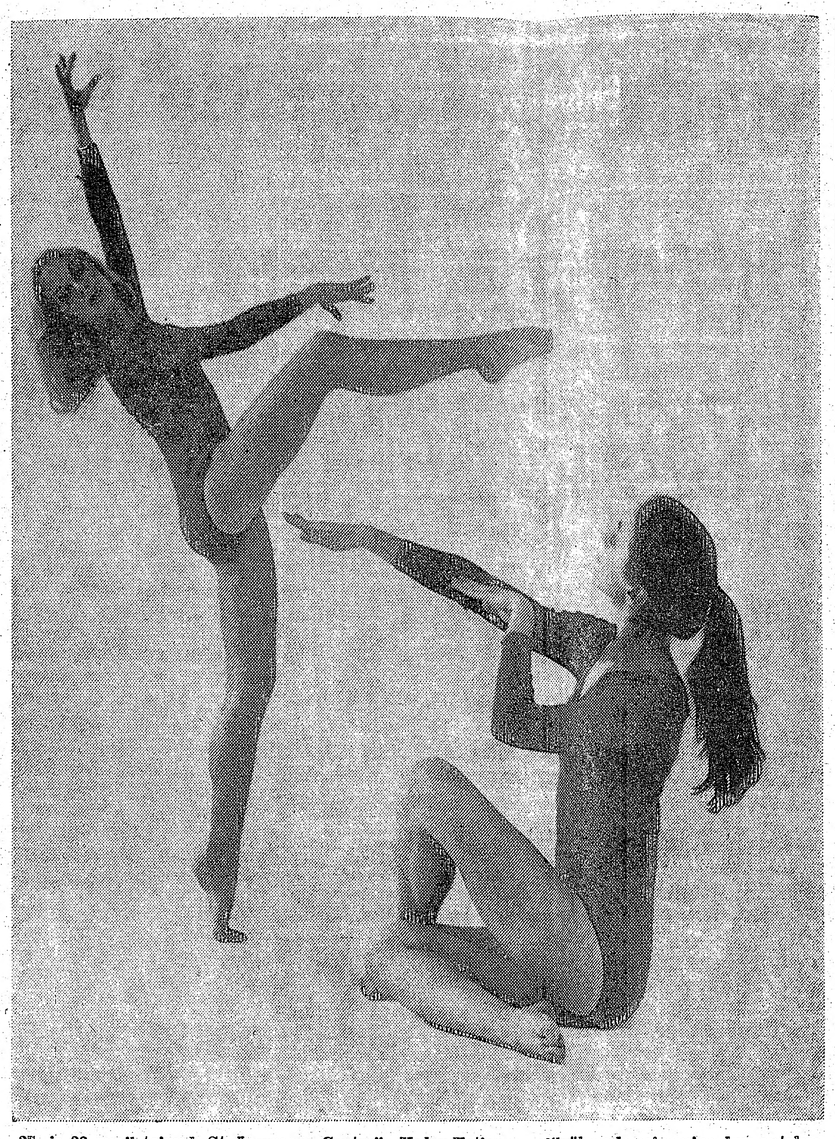

27. ja 28. mail toimub St. Lawrence Centre'is Kalev-Estienne valikrühmade esinemine, kus antakse näitlik ülevaade tänapäeva võimlemise arengust. Piletite eelmüük algas juba 30. aprillil St. Lawrence Centre'i kassas. Pildil naisvõimlejad esinemas.

Kalev-Estienne võimlejate menu Taanis

Evelyn Koop vestleb „Vaba Eestlasele" oma tegevusest

Möödunud reedel jõudsid Torontosse tagasi Kalev-Estienne 18 võimlejat, kes külastasid Taanit ja esinesid seal mitmes kohas, peamiselt aga Herningis toimunud gümnastraadal. Evelyn Koop on väga rõõmus saadud tähelepanu üle, sest taani ajalehed tõid eesti võimlejatest esikülgedel pikki kirjutusi.

E. Koop ütles, et Taanis lehvis kõigil esinemistel eesti lipp. Vejle linna 650. a. juubelipidustusel esinesid seal samaaegselt ka Malmö tüdrukud. Just Kalev-Estienne ja jaapani naisvõimlejaile anti palju ajaleheruumi ning avaldati rohkesti fotosid. Esinejaid oli seal kahes vanuserühmas, vanemate kõrval ka noorterühmast.

E. Koop ütleb, et ta soovib oma tegevusega tutvustada eesti kultuuri ja arvab, et on tähtis ka kaasatõmmata sellele muulasi, mistõttu Kalev-Estienne teistest rahvustest võimlejad teavad praegu rohkem kui eestlased ise oma kultuurist.

Noorte valikrühmas on palju segaabielude lapsi, läti ja leedu tüdrukuid, kelle üks vanem või vanavanem olid eestlased. Segaabieluliste laste juures kurdetakse, et neil noortel pole kuhugi minna, kuna nad ei kuulu kuhugi, kuid tunnevad end hästi võimlejate ridades, kus neid võrdseina aktsepteeritakse. See on tinginud Kalev-Estienne võimlejate vahel suure kokkukuuluvustunde.

E. Koop mainib, et ta peaks praegu olema nõupidamisel Shveitsis, aga eelolevate esinemiste tõttu St. Lawrence Centre'is ta saab alles siis sinna minna kui esinemised on toimunud. Huvi nende esinemisõhtute vastu on suur ja saalid on peagu välja müüdud.

Nii näiteks tuli Ameerikast Rochesterist tellimine, kus nõuti 53 piletit sealt tulevale bussitäiele koolinoortele.

Õhtuil ei pakuta üksnes võimlemist. Nii laulab Leida Järvi seal eesti rahvalaule, lauluettekannetega esinevad ka Ilo-Mai ja Kaarin Maimetsad, Leena Norheim ja prl. Siimon St. Catharines'ist, samuti Merike Toomese grupp „Säde". Ka võimlejad esitavad stiliseeritud „Tuljaku". Teadustajaks on Ken Cavanagh. Reede õhtuse esinemise avab International Olympic Committee Kanada esindaja Wirrel. Laupäevase esinemise avab Kanada parlamendiliige S. Haidasz koos E. Vabariigi aupeakonsul I. Heinsooga.

Kavas on esimeses osas läbilõige naisvõimlemise arengust, teises Kanada rahvusmeeskonna ja Kalev-Estienne rütmilise võimlemise valikrühma esinemine, mis põimitud kandlemuusika ja lauluga.

E. Koop ütleb, et ta on ainus eesti võimlemisjuhtidest, kes on üldse Maailma Moodsa Naisvõimlemise Liidu 6-liikmelise eksekutiivkomitee liige, valitud selle organisatsiooni 49 liikmesriigi poolt neljaks aastaks. Seal komitees E. Koop esindab Kanadat ja oma koha tõttu on tal olnud palju reisimisi nii lääne- kui ka idablokkide riikides. Ta ütleb, et tal tuleb minna kuhu organisatsiooni vajadused teda saadavad.

Just praegu on käimas Shveitsis koosolek, kus ta peab olema 30. mail. Järgmine koosolek on ettenähtud juba Prahas.

Tänavu täitub tal 25. a. tegevust naisvõimlemise juhina. Praegu aga elab ta põnevusega läbi käesolevaid päevi kuna käsil on küsimuse lahendamine, kas pannakse ette järgmise olümpiamängude kavasse moodne naisvõimlemine. Just praegusel konverentsil Shveitsis on asi otsustamisel, kus vaadeldakse uusi spordialasid, mida võiks kõne alla võtta olümpiamängudel. Selle kuu lõpul saadakse nõupidamise tulemused teada. Kui õnnestub naisvõimlemise kavasse võtmine, siis on E. Koopi eluunistused täitunud, kinnitab ta.

Ta muretseb eesti laste järeltulijate pärast. Kui rühmades põhikoor on eestlased, siis saab seda eesti võimlemisena edasi viia nagu praegu eliitgrupis kus kõik, väljaarvatud kaks tüdrukut, on eestlased ja kuuluvad liikmeina moodsa naisvõimlemise liitu, mistõttu nad saavad rohkesti maailmas esinemisreise teha. Sellejuures on alati maailmale räägitud, et see on eestlaste alustatud võimlemine.

Noorte valikrühm koosneb segaabieludest tulnud võimlejatest, kuna laste valikrühm on jälle eestlastest.

Nii on huvi moodsa naisvõimlemise vastu elav.

Aga väga elav on ka E. Koopi tegevus. Meie lühidase vestluse ajal on teised kaks telefoni korduvalt helisenud, kuna esinemisõhtud on lähedal ja püütakse kõiki veel valmis seada. Huvi selle vastu tunneb ka meedia, kuna CBC tuleb ettekandeid filmima. Kuna ruumid on üsna suures osas juba välja müüdud, siis pole muret vaatajate pärast. Et vastu tulla eesti pensionäridele ja kooliõpilastele, on neil võimaldatud kava jälgimine peaproovil neljapäeval, 26. mail kell 7 õhtul St. Lawrence teatri ruumis väga soodsa hinna eest.

I. Sambla omandas esiküti tiitli

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi kevadisel laskevõistlusel omandas esiküti tiitli I. Sambla. Seega I. Sambla kaitses H. Kirik'u poolt väljapandud rändkarikat 1977. aastal. Teisele kohale tuli H. Kuusik, kolmandaks A. Nüüd, järgnesid M. Veskimäe, E. Saar, H. Suurna ja A. Lukk.

Seltsi juhatus soovitab neile seltsi liikmeile, kellel ei ole 1977. a. liikmemaks veel makstud ja soovivad O.F.A.H. kindlustust pikendada 1977. aastaks, lähemas tulevikus liikmemaks ära maksta. O.F.A.H.'si viimane märkus: „No card — no magazine and no rights."

JUHATUS

MÜÜA

KASEKÄSNA

Küsida Andy, tel. 416/259-6892

Aadress: 34, 36th St. Toronto, Ont. M8W 3K9

Eesti emale emadepäevaks

Väljavõtteid Merike Toomese kõnest Torontos toimunud emadepäeval

Inimese elu on nagu üks suur kirjanduslik teos. Selles eluraamatus on hulk peatükke — palju lehekülgi, neid on imeilusaid ja vahel ka kurbi.

Seda raamatut kirjutavad me vanemad, meie ise koos oma sõprade ja paljude teistega, kellega me elus kokku puutume. Väga palju sinna raamatusse on kirjutanud meie ema. Sirvides neid lehekülgi saab meile selgeks, et üheski teises inimeses ei ole peidus meie heaks nii palju kui emas. Tal jätkub meile tuge, hoolt ja armastust, seni kui ta elab.

Eesti ema on eesti noorte eluraamatusse kirjutanud palju ilusaid jutte, mis väiksena tunduvad meile kui muinasjutud. Ta räägib ühest väikesest maast sealpool Läänemerd, kus vanaisa meile kätte aitas võita vabaduse.

Vanemaks saades muutuvad need jutud meile väga tõetruuks. Me loeme, et maailmas on vähe rahvaid, kes võivad uhkustada sellega, et nad on sõja võitnud Nõukogude Liiduga ja sellega endale ka iseseisvuse. Üks neist on Eesti.

Sellest maast on üle käinud mitmed võõrad võimud, aga armastanud on teda ainult omad.

Õpetuseks ütleb eesti ema, et kulla ja ehete asemel on palju tähtsam teadmine, et töö on igale inimesele auks ja elus saab edasi ikkagi ainult enese töö ja vaevaga. Meil ei ole praegu vaba Eestit, aga kui selle tagasi saamiseks tuleb veekord võidelda, siis on see maa seda väärt, et tema eest võideldakse. Iga töö, mille siiüks on meie maa vabaduse taastamine, on auväärt.

Teismeliseks saades kirjutame oma eluraamatut koos emaga. Ema on meile selles eas nõuandjaks, suureks sõbraks ja liitlaseks.

Ma arvan, et see on suurim võit, kui oskame aru saada, et ema sõprus on üks tähtsamaid, mis me võime elus kogeda.

Omavanuste sõpradega on väga tore koos olla, nende sõprus annab meie elule palju sisu, aga ema sõprusele tuleb lisaks veel üks omadus — emal on palju elutarkust ja sellepärast on meil sellest sõprusest palju õppida, temal pole meie vastu kunagi kadedust.

Meil noortel on veel pikk elu ees. Ma hakkame aina rohkem iseseisvalt oma eluraamatut kirjutama, aga ma olen kindel, et seni kui meil ema on, on temal alati me eluraamatusse midagi lisada.

Teadaanne Jõekääru krundiomanikele

Ühing Eesti Suvekodud Jõekäärul juhatuse otsusega peetakse selle aasta kevadised talgud laupäeval, 28. mail. Osavõtjate kogunemine on kell 9 hommikul — suvilaomanikkudele läänepool jõge sauna juures ja idapool jõge staadionil. Juhatus palub ühingu talguid mitte ära segada Lastekodu talgutega, mis toimuvad samal päeval.

Parempoolsed võidavad Iisraelis

JERUUSALEMM — Iisraelis toimusid möödunud teisipäeval parlamendivalimised ning nagu kinnitasid esialgsed tulemused kolmapäeva hommikul on 1948. aastast võimul olnud töölispartei kaotanud oma poolehoiu valijaskonnas ning parlamendis kujuneb enamusparteiks parempoolne Likud'i partei, mille juhiks on 64-aastane Menachem Begin, kes on tuntud fanaatikuna ja kompromissitu poliitikuna. Asjaomastes ringkondades arvatakse, et Begini peaministriks saamisel ei ole niipea väljavaateid Kesk-Ida probleeme lahendada, kuna Begin ei poolda araablastelt valdutatud ja Iisraeli okupatsiooni alla kuuluvate maa-alade tagasiandmist.

Ugandas mõrvatud 100.000 inimest

GENF — Rahvusvaheline Juristide Komisjoni kinnitab, et kogutud andmete põhjal on Ugandas president Idi Amin'i kuus aastat kestnud terrorirezhiimi ajal mõrvatud umbes 100.000 inimest. Komisjon andis Ugandas valitseva olukorra kohta välja 170-leheküljelise raporti milles mainitakse, et põhilised inimõigused on Ugandas täielikult mahasurutud.

NATO suurendab kaitsejõudusi

BRÜSSEL — NATO kaitseministrid leppisid Brüsselis toimunud nõupidamisel kokku, et kõik liikmesriigid suurendavad oma riigikaitselisi kulutusi vähemalt 3 protsendi võrra. Kaitsejõudude suurendamine on tingitud kommunistliku bloki sõjaliste jõudude pidevast suurendamisest viimaste aastate jooksul.

Nalja

Õpetaja koolis ütleb tunni algul: „Täna õpime seda, kuidas loodi inimene."

Väike poisijõmm tõuseb püsti ja ütleb: „Härra õpetaja, seda me juba teame. Meie tahaks aga teada, kuidas loodi kolmas inimene."

Lasteaias toimus emadepäev ja lõpuaktus

Möödunud laupäeval toimus Torontos Eesti Majas Toronto Eesti Seltsi Lasteaia emadepäev ja lasteaia lõpetajatele lõputunnistuste väljaandmine. Noored esitasid rikkaliku kava ja neid tervitas päevakohase kõnega kasvataja Lea Ainsaar. Tänavu lõpetas lasteaia 22 õpilast. Kogusummas on lasteaiast Täienduskooli siirdunud 12 aasta jooksul 251 last.

VABA EESTLANE

TOIMETUS JA TALITUS avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu: nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul ---- $3.—
esiküljel ---------- $3.50
tagaküljel ---------- $3.25

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega: Helmi Liivandi 251-6495

2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

„Vaba Eestlases" ilmunud Tommy Tomsoni fotosid saab tellida talitusest või tel.: 423-4558 ja 461-6916.